

Nationaal Ouderenfonds

Bestuursverslag 2020

nationaal
ouderen
fonds

Verantwoording 2020

De verantwoording van het Nationaal Ouderenfonds over het jaar 2020 bestaat uit 3 delen:

- Bestuursverslag 2020
- Jaarrekening 2020
- Accountantsverklaring

Het bestuursverslag 2020 is ook te downloaden op www.ouderenfonds.nl.

*Ouder worden
doe je samen!*

Inhoud

Voorwoord	4
1. Onze strategie.....	5
2. Onze activiteiten - feiten en cijfers	11
3. Onze communicatie en fondsenwerving	21
4. Onze organisatie	25
5. Onze financiën (samenvatting)	35
6. Verklaring Raad van Toezicht	41
7. Blik op de toekomst	43

Bijlagen

Hoofd- en nevenfuncties directie en Raad van Toezicht	48
Partners.....	49

Voorwoord

2020 was een uitzonderlijk jaar. Als directeur van het Nationaal Ouderenfonds was het ook voor mij even slikken toen aan het begin van 2020 het coronavirus ons land binnendrong en veel van onze programma's en diensten stil kwamen te liggen. Het jaar werd bepaald door de coronapandemie, de financiële crisis en de verschillende lockdowns die ouderen, maar ook onze organisatie, zo hard troffen.

Toch kijk ik positief terug. Er was een enorme gezamenlijke inzet, niet in de laatste plaats van onze fantastische vrijwilligers. We keken naar wat er wel kon: er ontstond een enorme creativiteit om nieuwe dingen te starten en diensten op te schalen. Binnen enkele weken werd de OldStars-podcast met beweegtips en speciale gasten opgezet. In mei organiseerden we onze eerste Nationale Balkon Beweedag bij meer dan 200 zorginstellingen door heel het land. Onze vrijwilligers bleven daarnaast volop inzetbaar voor de snelle opschaling van de Zilverlijn en Schrijfmaatje en voor de Helpdesk Welkom Online. Veel nieuwe vrijwilligers sloten zich aan, waardoor we veel ouderen een luisterend oor of praktisch advies konden bieden tijdens de eerste lockdown.

Door het Coronapanel bleven we in nauw contact met ouderen. Door hun inbreng via wekelijkse enquêtes gaven we hen in het publieke debat een stem. Dit was extra belangrijk omdat ouderen helaas stelselmatig op één hoop gegooid werden in de berichtgeving. We zagen ook een grote afname van empowerment: ouderen zijn een belangrijke steunpilaar in de maatschappij, maar in discussies rondom corona werden ze vooral als kwetsbaar neergezet en moesten ze beschermd worden. Termen als 'dor hout', 'kwetsbare ouderen' en de '60- economie' deden de ronde.

In het najaar vonden we een manier om Nationale Ouderdag toch betekenis te geven en hadden we een zeer speciale feestmaand. Helaas waren er dit jaar geen kerstdiners, maar wel een prachtige kerst-boxenactie, waarbij we 20.000 kerstboxen uitdeelden. Honderden vrijwilligers door het hele land gaven ouderen toch een kerstgevoel met dit cadeau. Tijdens de kerstdagen genoten ouderen van een online kerstshow met speciale gasten en een prachtig kerstconcert. Ook de Grote Kerstkaartenactie was succesvol: meer kinderen dan ooit brachten hun kaarten zelf rond in de buurt.

Dit alles was niet mogelijk zonder onze partners, die ons ook in dit moeilijke jaar bleven steunen. Meer dan ooit is het belangrijk om samen ouder te worden. Want ondanks alle prachtige kleine lichtpuntjes was 2020 helaas ook een stap terug. Hoewel concrete cijfers nog ontbreken, weten we dat de eenzaamheid onder ouderen door de coronacrisis is toegenomen. Het verminderde contact met dierbaren en het kleiner worden van een toch al kleine wereld heeft een grote impact.

Ondanks dit blijf ik optimistisch en zie ik vooral veel kansen die het Ouderenfonds benut heeft. Daarom presenteer ik met trots het jaarverslag 2020.

Corina Gielbert

Directeur Nationaal Ouderenfonds

1. Onze strategie

Het Nationaal Ouderenfonds zet zich in voor ouderen in Nederland. Wij geloven in de kunst van het samen ouder worden en de kunst van het ouder zijn. Wij stimuleren ouderen om bewust sociaal actief te blijven. Zo blijven ze verbonden met anderen en kunnen van betekenis zijn. En we inspireren de maatschappij om een leeftijdsvriendelijke samenleving te zijn.

U vindt 'Ouder worden doe je samen. Strategie Nationaal Ouderenfonds 2020 – 2023' op www.ouderenfonds.nl.

1.1 Onze pijlers

Het Nationaal Ouderenfonds zet zich in voor ouderen in Nederland. Wij geloven in de kunst van het samen ouder worden en de kunst van het ouder zijn. Wij stimuleren ouderen om bewust sociaal actief te blijven. Zo blijven ze verbonden met anderen en kunnen van betekenis zijn. En we inspireren de maatschappij om een leeftijdsvriendelijke samenleving te zijn.

Wij richten ons hierbij op drie pijlers:

1. Stimuleren van actief ouder worden

Het Ouderenfonds inspireert en stimuleert ouderen om zelf bewust bezig te zijn met het ouder worden en zich daarop voor te bereiden. Zo kunnen zij zo lang mogelijk zelfstandig blijven, zich verbinden met anderen en van betekenis zijn. De huidige generatie ouderen is opgegroeid met het idee van de verzorgingsstaat. Inmiddels weten we dat dat scenario niet meer haalbaar is en dat er steeds meer van ouderen wordt verwacht. Hoe bereid je je voor op het ouder worden en de uitdagingen die hierbij horen? Maar ook: wat wil je als je straks oud bent en welke stappen zal je zelf moeten zetten om dit te realiseren? Hierbij gaat het om het verwerven van kennis, inzichten en vaardigheden waardoor het zelfvertrouwen toeneemt en deelname aan de samenleving wordt gestimuleerd. Autonomie, zelfstandigheid, eigen regie houden en een stem hebben: je wilt zelf kunnen bepalen wat je met je leven wilt. Het gaat om het vertrouwen dat je zelf je leven zo goed mogelijk kunt inrichten en het vertrouwen dat je tegenslagen kunt opvangen. Eenzaamheid is deels te voorkomen door een goede voorbereiding en hier zal het Ouderenfonds zich de komende jaren expliciet voor inzetten. Het Ouderenfonds zal zich hierbij ook bewust richten op de jongere ouderen omdat dit proces tegelijk ingezet moet worden.

2. Inspireren tot een leeftijdsvriendelijke omgeving

Samen ouder worden betekent dat niet alleen de ouder wordende mens een actieve rol op zich neemt. Ook zijn omgeving speelt daarbij een grote rol. Welke aanpassingen zorgen ervoor dat drempels om actief in het leven te blijven staan, weggenomen worden? Wat vraagt het van de maatschappij en ieder van ons om een leeftijdsvriendelijke omgeving te creëren? Het Ouderenfonds zal de komende jaren op de een aantal terreinen een verschil maken. Het Ouderenfonds neemt de 8 domeinen van de WHO hiervoor als grondslag: sociale participatie, respect en sociale inclusie, burgerparticipatie en werk, communicatie en informatie, community services en gezondheid, vervoer, huisvesting en gebouwen. Huisvesting en gebouwen worden in deze strategie buiten beschouwing gelaten.

3. Bestrijden van eenzaamheid

Wat we ook doen in het voorkomen van eenzaamheid, er zullen altijd ouderen blijven die in eenzaamheid terecht komen. Ook voor deze ouderen wil het Ouderenfonds er zijn om ervoor te zorgen dat zij zoveel mogelijk leuke en prettige momenten ervaren. Hierbij richt het Ouderenfonds zich zowel op het hebben van contact als het ervaren van betekenis bij contacten. Dit doen wij door activiteiten aan te bieden waar ouderen van kunnen genieten, zoals onze kerstdiners en stranduitjes. Wij realiseren ons dat we met deze eenmalige uitjes ouderen niet uit hun eenzaamheid halen. Naast het leuke moment en de herinnering bieden wij ouderen de mogelijkheid om in contact te komen met andere ouderen, vrijwilligers of mee te doen met onze andere activiteiten. Zo hopen we deze ouderen te helpen om uit hun isolement te komen.

1.2 Onze aandachtsgebieden

Voor de komende jaren hebben we de volgende aandachtsgebieden:

a. Bewustwording

Oud worden doe je samen. Eenzaamheid zou er niet zijn als iedereen de voordeur links en rechts in de gaten houdt. Eenzaamheid is een probleem van de maatschappij en dat betekent dat er een beweging op gang moet komen vanuit de maatschappij. Onze droom is dat de sociale betrokkenheid wordt vergroot en dat iedereen zich verantwoordelijk voelt voor de straat waar hij of zij in woont. We zullen ons richten op het vergroten van de sociale cohesie. We werken zoveel mogelijk met vrijwilligers en starten initiatieven waarbij we mensen handelingsperspectief geven om mee te doen aan onze beweging en iets te betekenen voor een oudere.

Daarnaast willen we ook de oudere zelf voorbereiden op goed oud zijn. Hoe zorg je dat je een sociaal netwerk blijft houden waarin je wordt gemist als je niet komt? Hoe maak je nieuwe vrienden als mensen om je heen wegvallen? Het Ouderenfonds wil stimuleren en faciliteren dat ouderen een duurzaam sociaal netwerk opbouwen en onderhouden.

b. Sport en bewegen

Hoewel 65-plussers steeds meer sporten, omdat zij dit gewend zijn, voldoet ruim de helft van de ouderen niet aan de beweegrichtlijn voor senioren om hun gezondheid te behouden. De helft van de ouderen geeft aan dat fysieke beperkingen de voornaamste reden is waarom men niet tevreden is met de mate waarin hij of zij sport. Onderzoek door ons Ouderenpanel toont aan dat 32% zelfs helemaal niet meer sport.

Daarom zet het Ouderenfonds in op samen bewegen. Zo gaan we onder andere verder met succesvolle projecten zoals OldStars Sport en De Derde Helft. 'Samen bewegen' is de meest genoemde motivator om in beweging te komen en te blijven, naast gezondheid, onafhankelijk en zelfstandig blijven en je fitter voelen. Onderzoek door ons Ouderenpanel laat zien dat 1 op de 3 sporters zijn medesporters ook buiten het sporten om spreekt. Daarom organiseren we OldStars Sport en betrekken wij ouderen als vrijwilligers bij De Derde Helft. OldStars Sport heeft als doel dat iedere sport een vorm heeft waar ouderen aan mee kunnen doen. Bij De Derde Helft organiseren sportverenigingen in samenwerking met ouderen activiteiten in hun clubhuis, bijvoorbeeld dansen, computerles of yoga. De komende jaren worden ook nieuwe initiatieven op het gebied van bewegen onderzocht.

c. Mobiliteit

Kun je nog komen op de plekken waar je wilt zijn? Zonder vervoersmogelijkheden ben je aan huis gebonden. Hierdoor verkleint je leefwereld en sociale netwerk. Alleen al het verlies van je rijbewijs zorgt ervoor dat je minder gemakkelijk bij andere mensen kan langsgaan of zelf activiteiten kunt ondernemen. Lichamelijke beperkingen maken het lastig om bijvoorbeeld van het openbaar vervoer gebruik te maken. Moeite met lange afstanden, traplopen of opstaan zorgt voor een hoge drempel om daadwerkelijk op pad te gaan.

Bij bestaande mobiliteitsoplossingen die al toegespitst zijn op ouderen met een beperking is er niet altijd voldoende aansluiting. De regiotaxi's en de Valys kunnen bijvoorbeeld te duur zijn, een kilometerlimiet hebben of een wachttijd die niet past bij de lichamelijke conditie van ouderen. Daarnaast bieden deze alternatieven niet de gewenste vrijheid waar sommige ouderen behoefte aan hebben. Naast de verschillen in behoeften, zijn ouderen soms onbekend met het bestaande aanbod of ze zien zichzelf niet als de doelgroep van het vervoersinitiatief. Sommigen zijn zo gewend geraakt aan hun situatie en routines dat het niet vanzelfsprekend is om iets nieuws uit te proberen.

Ik had tijdens de uitbraak van het coronavirus behoefte aan wat extra contact. Ik heb nu twee Schrijfmaatjes waar ik wekelijks mee schrijf. Het is altijd leuk als je de brievenbus opent en er een gezellige kaart in ligt. Je bent weer even met elkaar."

Jannie Moria

Al deze drempels staan participatie in de weg. Het Ouderenfonds wil deze drempels in mobiliteit wegnemen, zodat ouderen ook daadwerkelijk op pad gaan en niet geïsoleerd raken. We willen een brug slaan om het aanbod en de hulpvraag van ouderen beter op elkaar af te stemmen.

d. Zingeving

Uit onderzoeken blijkt dat eenzaamheid niet alleen ontstaat door een gebrek aan sociale contacten, maar ook door een gebrek aan betekenisgeving en zingeving. Doe ik ertoe? Wat is mijn toegevoegde waarde? Er is behoefte aan diepere gesprekken over thema's als spijt, rouw en verlies. Het Ouderenfonds vindt het van groot belang dat ouderen hun talenten en competenties op een goede manier kunnen inzetten, zodat die worden gezien en gewaardeerd. Hierdoor wordt hun wereld weer vergroot en blijven ze maatschappelijk betrokken. Het Ouderenfonds zoekt bij de organisatie van activiteiten vooral naar ouderen die de spil kunnen zijn in de betreffende activiteit. De komende jaren zal er extra aandacht gaan naar projecten waar een actieve rol voor ouderen is weggelegd.

e. Digitalisering en technologie

De maatschappij verandert snel. Nieuwe technologieën volgen elkaar snel op. Digitalisering gaat soms sneller dan we kunnen bijhouden. Daarnaast zien we dat het aantal personen rond een oudere die voor hem of haar kan zorgen daalt van 10 naar 4. Daarnaast daalt ook het aantal werknemers in de zorg. Dit vergroot de noodzaak om langer zelfstandig te blijven. Er zijn inmiddels veel ondersteunende technologieën ontwikkeld, maar die bereiken ouderen lang niet altijd. Het Ouderenfonds vindt dat ouderen nieuwe ontwikkelingen moeten kunnen volgen en de vaardigheid moeten hebben om er gebruik van te kunnen maken. Dan denken we met name aan: digitalisering, nieuwe technologieën en financiële toegankelijkheid. Mee kunnen komen op deze terreinen zorgt ervoor dat ouderen regie blijven houden en hun wereld groot blijft. Niet mee kunnen doen met technologieën en/of andere ontwikkelingen kan leiden tot kwetsbaarheid, zoals bijvoorbeeld financiële uitbuiting. Ouderen moeten hierbij de keuze kunnen maken die bij hen past en dit betekent dat ook offline mogelijkheden aangeboden moeten blijven worden.

1.3 Onze manier van werken

Het Ouderenfonds ontwikkelt projecten, diensten en activiteiten die ouderen stimuleren om op een actieve manier ouder te worden, die een leeftijdsvriendelijke omgeving mogelijk maken en eenzaamheid onder ouderen bestrijden. Dit doen we op basis van een aantal uitgangspunten.

Lokaal

Het Ouderenfonds werkt centraal vanuit Amersfoort, maar is lokaal zeer sterk geworteld. In bijna alle gemeenten van Nederland vinden activiteiten en diensten voor ouderen plaats. Voor ouderen betekent dit dat activiteiten bereikbaar zijn en vertrouwd. Wel zien we dat er tussen deze activiteiten niet altijd verbinding is en ook de verbinding met lokale partijen en gemeenten nog kan verbeteren.

Samenwerking

Naast de samenwerking met lokale partijen zal het Ouderenfonds ook blijven investeren in samenwerking met landelijke partners. Het hoofddoel staat hierbij voorop: ouderen actief mee laten doen aan de samenleving, gebruik laten maken van hun competenties en daardoor in hun kracht laten staan. Ook in de samenwerking met vrijwilligers willen we blijven investeren. We willen hen verbinden in communities zodat ze elkaar kunnen inspireren en motiveren, en elkaar kunnen vinden bij vragen of problemen.

Katalysator

Afgelopen jaren heeft het Ouderenfonds bewezen dat zij uitstekend in staat is om kleine projecten landelijk uit te rollen en te implementeren. Deze kennis en kunde, maar ook bijvoorbeeld de systemen

die hiervoor beschikbaar zijn binnen het Ouderenfonds, wil het Ouderenfonds gebruiken als katalysator om anderen te helpen om een kleinschalig project groter te maken. “Ouder worden doe je samen” krijgt hierdoor nog meer betekenis.

1.4 Onze doelgroep

Oud worden wil iedereen, maar oud zijn is niet altijd gemakkelijk. Veel ouderen zijn vaker alleen dan ze zouden willen. Nederland vergrijst en het aantal ouderen groeit aanzienlijk de komende jaren. Statistisch gezien betekent dit dat ook het aantal eenzame ouderen zal groeien. Deze tendens wordt versterkt door het feit dat ouderen langer thuis blijven wonen. Zij houden zo regie over hun leven, maar lopen tegelijkertijd een groter risico om in een sociaal isolement te komen en niet meer mee te kunnen doen in de maatschappij. Wij zetten ons ervoor in dat het aantal eenzame ouderen niet toeneemt. Daarom richten wij ons niet alleen op oud zijn, maar ook op oud worden.

Eenzaamheid onder ouderen

Er zijn in 2020 bijna 5.8 miljoen ouderen in Nederland ¹. Hiervan voelen ruim 2.7 miljoen zich eenzaam en ruim 590.000 ouderen voelen zich ernstig eenzaam ^{1,2}. Zij missen onder andere vaak goede vrienden om zich heen, ervaren een leegte, missen gezelligheid en iemand om zich verbonden mee te voelen. Naar verwachting zal het aantal ouderen in 2040 stijgen naar ruim 6.8 miljoen 55+ers ³.

Eenzaamheid neemt toe met de leeftijd. Onder 85-plussers voelt zelfs bijna tweederde zich eenzaam ⁴. Dit komt door een opeenstapeling van gebeurtenissen, zoals het wegvallen van vrienden en familie, het overlijden van een partner en verlies van mobiliteit en zelfstandigheid. Meer dan de helft van de eenzamen geeft dan ook aan een langdurige beperking te hebben of belemmerd te zijn in activiteiten door gezondheidsproblemen of ouderdom ⁵. Eenzaamheid kan ernstige gevolgen hebben voor de gezondheid, zoals een hogere bloeddruk, kans op depressie en zelfs risico op vroegtijdig overlijden.

Kwetsbare ouderen

De meeste ouderen voelen zich nog lang gezond en gelukkig. Een andere groep – vaak ouderen op hoge leeftijd – is afhankelijk geworden van zorg. Daartussenin tref je de groep kwetsbare ouderen. Kwetsbare ouderen zijn oudere mensen met een verminderde regie (of verlies aan regie) over het eigen leven met een veelzijdige hulp- en zorgbehoefte. Deze mensen lijken vaak op het eerste gezicht gezond en zelfstandig, maar kleine lichamelijke en psychosociale problemen stapelen zich op, waardoor hulp vaak te laat wordt gevraagd of pas komt als er ernstige problemen ontstaan met de gezondheid. Kwetsbaarheid bij ouderen bestaat in 4 verschillende vormen: fysieke, psychische, cognitieve en sociale kwetsbaarheid. Ruim 17% van de ouderen tussen 60 en 70 jaar is kwetsbaar op tenminste één van deze domeinen. Voor ouderen tussen 70 en 80 jaar loopt dit op naar bijna 35%. Levensstijl is van invloed op de mate van kwetsbaarheid: ouderen die voldoende bewegen en niet roken, zijn minder vatbaar voor kwetsbaarheid ⁶.

1) Statline [2020]. Bevolking op 1 januari gemiddeld; geslacht, leeftijd en regio.

2) Volksgezondheidszorg.info [2020]. Eenzaamheid, cijfers en context. Gebaseerd op de Volksgezondheidsmonitor 2016.

3) Statline [2020]. Prognose bevolking; geslacht, leeftijd, achtergrond en generatie 2021-2070.

4) Campen, C. van et al. [2018]. Kwetsbaar en eenzaam. Risico's en bescherming in de ouder wordende bevolking. Sociaal en Cultureel Planbureau.

5) Beuningen, J. van. en Witt, S. de [2016]. Eenzaamheid in Nederland. September.

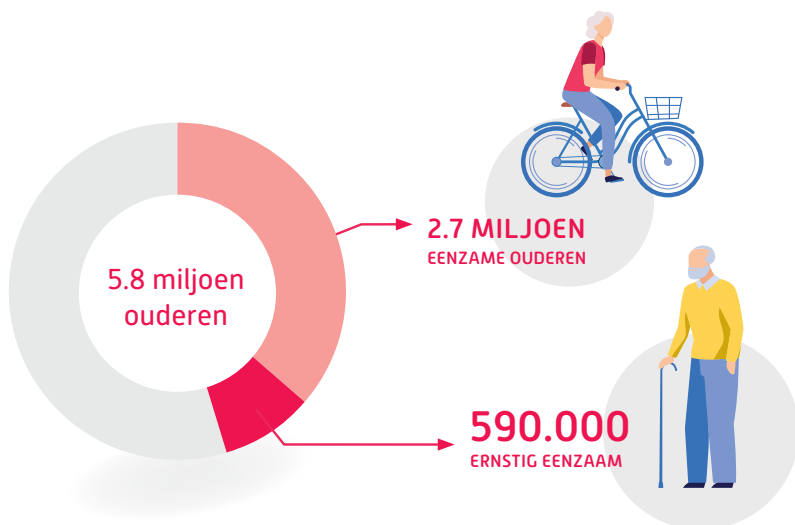
6) RIVM [2016]. Ouderen nu en straks: zijn er verschillen in kwetsbaarheid?

2. Onze activiteiten – feiten en cijfers

In 2020 hebben we samen met vrijwilligers en donateurs veel kunnen betekenen voor ouderen. De belangrijkste activiteiten, feiten en cijfers hebben we op een rijtje gezet.

Feiten en cijfers 2020

Onze aanpak

- Wij stimuleren ouderen om bewust sociaal actief te blijven. Zo blijven ze verbonden met anderen en kunnen van betekenis zijn.
- We inspireren de maatschappij om een leeftijdsvriendelijke samenleving te zijn.
- We bestrijden eenzaamheid door activiteiten aan te bieden die ouderen in contact brengen met anderen.

Eenzaamheid onder ouderen

Er zijn meer dan 5.8 miljoen ouderen in Nederland. Hiervan voelen ruim 2.7 miljoen ouderen zich eenzaam en ruim 590.000 ouderen voelen zich ernstig eenzaam.

Onze vrijwilligers

Zonder vrijwilligers is het onmogelijk om onze activiteiten voor ouderen te realiseren. In 2020 hebben zo'n 9.500 vrijwilligers zich actief ingezet voor de projecten en diensten van het Ouderenfonds. In totaal staan zo'n 20.000 vrijwilligers bij ons ingeschreven. Zij ondersteunen de activiteiten van het Ouderenfonds incidenteel of structureel, of hebben dat in het verleden gedaan.

Actieve vrijwilligers

In 2020 zetten **9.500 vrijwilligers** zich actief in voor het Ouderenfonds. In 2019 waren dit er 8.267

Medewerkers

2020: 41,4 fte
2019: 41,3 fte

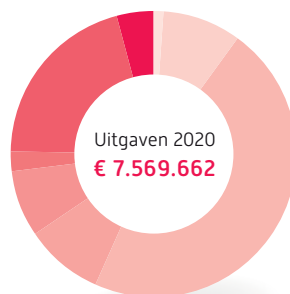

Donateurs (machtigingshouders)

2020: 7.530
2019: 6.803

Baten en lasten

Baten van particulieren	€ 813.998
Baten van bedrijven	€ 1.133.328
Subsidies van overheden	€ 818.101
Baten van loterijorganisaties	€ 3.441.988
Baten van andere organisaties zonder winststreven	€ 1.707.298

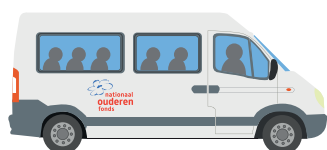

Projectsubsidies	€ 101.303
Evenementen	€ 662.863
Projecten en diensten	€ 3.527.579
Innovatie projecten	€ 671.870
Pleitbezorging en communicatie	€ 586.923
Overige lasten doelstelling	€ 167.505
Werving baten	€ 1.542.940
Beheer en administratie	€ 308.679

Onze belangrijkste resultaten

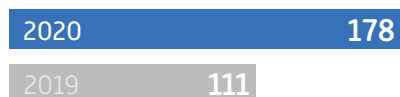
BOODSCHAPPENPLUSBUS

Totaal aantal bussen op de weg

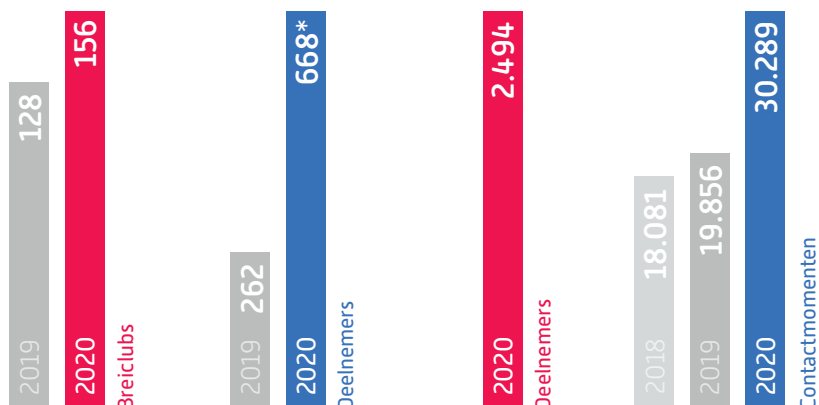

OLDSTARS SPORT / 12 SPELVORMEN

Aantal clubs

Aantal deelnemers

SAMEN BREIEN

SCHRIJFMAATJE

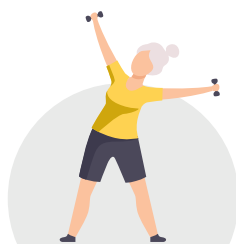
WELKOM ONLINE

ZILVERLIJN

* 105 woonzorgcentra ontvangen groepspost

Nieuwe projecten in 2020

NATIONALE BALKON BEWEEGDAG

Bij ruim 200 woonzorginstellingen komen ouderen in beweging.

NATIONALE OUDERENDAG

82 vrijwilligersgroepen en 173 individuele vrijwilligers bezorgen ruim 5.500 ouderen een onvergetelijke dag.

KERSTACTIE 2020

2.000 vrijwilligers brengen 20.000 kerstboxen bij ouderen thuis

Programma's

Invloed van de coronacrisis

Voor ouderen is de coronacrisis in 2020 een regelrechte ramp. Ze kunnen geen bezoek of hulp meer ontvangen, komen het huis niet meer uit en maken zich vaak zorgen. Ook ouderen die eerder een actief leven hadden, zitten nu noodgedwongen thuis. Eenzaamheid ligt bij veel ouderen op de loer. Dit maakt het werk van het Ouderenfonds relevanter dan ooit.

Helaas moeten we accepteren dat in 2020 BoodschappenPlusBussen grotendeels stilstaan, de breiclubs en de clubs van OldStars Sport en De Derde Helft vaak niet bij elkaar kunnen komen en diverse uitjes en evenementen niet doorgaan. Maar samen met onze partners werken we met man en macht om onze diensten die op veilige afstand kunnen plaatsvinden, op te schalen. Zo werven we meer Schrijfmaatjes dan ooit en richten een digitale helpdesk in om ouderen online wegwijs te maken. Ouderen die elke week een belletje krijgen via de Zilverlijn kunnen ervoor kiezen om meer dan een keer per week gebeld te worden. Er zijn nieuwe initiatieven zoals de Nationale Balkon Beweegdag, waaraan ruim 200 zorginstellingen meedoen, en Oldstars Radio, opgezet door en voor OldStars-deelnemers. Ook Nationale Ouderendag en onze kerstactiviteiten gaan in een andere vorm door. Honderden vrijwilligers helpen om ouderen juist in deze tijd een hart onder de riem te steken.

We zien dat de inzet van het Ouderenfonds op ontmoeting ook echt werkt. Het is de basis voor het bouwen van nieuwe sociale netwerken en duurzaam contact. OldStars-teams houden contact met elkaar gedurende de crisis, ondersteunen hun teamgenoten indien nodig, doen boodschappen of bellen hen regelmatig op. BoodschappenPlusBussen worden ingezet voor de voedselbank, doen boodschappen voor hun deelnemers en bellen op voor een praatje, zodat ze weten hoe het met hen gaat. We hopen onze reguliere programma's en activiteiten met de inzet op ontmoeting zo snel mogelijk voort te kunnen zetten in 2021. Want ouder worden doe je samen!

BoodschappenPlusBus

Onder begeleiding van vrijwilligers gaan ouderen in heel Nederland met de BoodschappenPlusBus samen op pad. Voor bijvoorbeeld uitstapjes, etentjes of om boodschappen te doen. Zo leren ouderen hun buurtgenoten kennen en zijn ze samen onderweg. In 2020 organiseren partners die groepsuitjes verzorgen helaas slechts weinig uitstapjes. De partners die zich richten op individuele vervoersvragen blijven veelal (beperkt) actief en nemen extra maatregelen. Voor de partners met stilstaande bussen biedt het Ouderenfonds advies en ondersteuning op maat. We doen onderzoek naar behoeften en zorgen voor kennisuitwisseling. Ondanks de coronacrisis maken we met 2 nieuwe partnerorganisaties afspraken over de start van hun vervoersproject. Ook organiseren we het eerste (digitale) overleg voor coördinatoren van de BoodschappenPlusBus. De deelnemers zijn enthousiast en geven aan dat ze graag aansluiten bij vervolgbijeenkomsten. Het aantal bussen op de weg in 2020 is 104.

De Derde Helft

In samenwerking met de VriendenLoterij start het Ouderenfonds halverwege 2019 met De Derde Helft, een programma dat naadloos aansluit bij OldStars Sport. Het programma bieden we aan bij sportverenigingen waar de kantine dé plek wordt waar ouderen uit de buurt elkaar kunnen ontmoeten en zelf activiteiten kunnen organiseren. Het doel van De Derde Helft is om 55-plussers te helpen actief te blijven en hen de mogelijkheid te bieden zich als vrijwilliger of deelnemer aan te sluiten. Het is onze doelstelling dat De Derde Helft binnen 2 jaar bij 50 verenigingen een feit is en er in 2020 in totaal 30 verenigingen zijn aangesloten. Het sluiten van de sportkantine betekent dit jaar een rem op de groei. Ondanks dat zijn er eind 2020 14 verenigingen aangesloten bij De Derde Helft. Ongeveer 350 mensen ontmoeten elkaar wekelijks en er ontstaan nieuwe, kleinere sociale netwerken, zoals eet-, wandel- en fietsclubjes.

Jongeren Portretteren Ouderen

Jongeren Portretteren Ouderen is een project waarbij basisschoolleerlingen uit het hele land portretten tekenen of schilderen van ouderen uit hun omgeving. In 2020 wordt dit project voor het 10e jaar georganiseerd. De Riki Stichting en het Ouderenfonds willen hiermee bijdragen aan het bevorderen van intergenerationeel contact om zo vooroordelen over elkaar weg te nemen en meer begrip voor elkaar te krijgen. In 2020 is het 'live' portretteren van de ouderen niet mogelijk. De 500 deelnemende leerlingen portretteren de ouderen aan de hand van foto's. De beste portretten winnen een schoolreisje, samen met de geportretteerde ouderen.

Kerstactiviteiten

Het gevoel van eenzaamheid is met de kerstdagen extra confronterend, zeker in 2020. Omdat de jaarlijkse kerstdiners niet kunnen plaatsvinden, trakteren we ouderen op een kerstbox. 2.000 vrijwilligers brengen 20.000 kerstboxen bij ouderen thuis, wat leidt tot mooie en hartverwarmende ontmoetingen. Ook produceren we een kerstshow en een kerstconcert, die zowel online als ook op de televisiekanalen van Ziggo en KPN te volgen zijn. Op Ziggo TV bekijken zo'n 100.000 ouderen de kerstshow en 20.000 ouderen luisteren naar het kerstconcert.

LHBTI-Ouderen

In 2020 werken we binnen het project LHBTI-Ouderen aan een nieuw thema: inclusiviteit voor LHBTI'ers bij het Ouderenfonds. Het Ouderenfonds wil sociale gelijkheid voor LHBTI'ers uitdragen en een voorbeeld van een inclusieve organisatie zijn. Binnen alle lagen van de organisatie komt het thema in 2020 terug: van het vrijwilligers- en personeelsbeleid tot de communicatie op de website. We publiceren vijf verhalen van LHBTI-ouderen op onze sociale media, website en in het magazine Goud en maken een film. We trainen vrijwilligers en personeel. Door de coronacrisis is het helaas maar in beperkte mate gelukt om tijdens verschillende groepsactiviteiten van vrijwilligers en ouderen het thema onder de aandacht te brengen.

Meesterwerk

Uit het succes van de Samen Breien-clubs blijkt dat samen creatief bezig zijn op basis van een gezamenlijke interesse duidelijk voorziet in een behoefte van ouderen. Daarnaast is er toenemend wetenschappelijk bewijs dat deelnemen aan culturele, betekenisvolle bezigheden een significante bijdrage kan leveren aan kwaliteit van leven en persoonlijk en sociaal welbevinden. Het Ouderenfonds ontwikkelt daarom een nieuw aanbod voor ouderenvriendelijke, inclusieve en laagdrempelige groepsactiviteiten op lokaal niveau: Meesterwerk. De doelstelling is om uiteindelijk in heel Nederland culturele clubs te hebben waar ouderen, ondanks eventuele beperkingen, met anderen laagdrempelige culturele activiteiten kunnen beoefenen of nieuwe vaardigheden kunnen leren en zo structurele, sociale contacten opbouwen. In 2020 is een start gemaakt met het ontwikkelen van een propositie en het doen van onderzoek via expert-meetings met cultuurprofessionals en welzijnsinstellingen. Door corona is de lancering van het programma uitgesteld tot 2021.

Nationale Balkon Beweegdag

Op vrijdag 29 mei organiseert het Ouderenfonds samen met partners VML, Wij Buurtsportcoaches, KNGF, Menzis en de VriendenLoterij de eerste Nationale Balkon Beweegdag, het grootste sportieve balkonfeest van Nederland. Vrijwilligers van OldStars en De Derde Helft brengen samen met professionals, zoals buurtsportcoaches en fysiotherapeuten, op ruim 200 woonzorginstellingen ouderen in beweging. Ze bezorgen hen een coronaproof en vooral gezellige en sportieve ochtend op hun balkon, galerij of in de tuin. Bijna 65% geeft aan dat dit initiatief hen geholpen heeft om in coronatijd manieren te vinden om te blijven bewegen met ouderen. Ook ouderen blijken door deze dag geïnspireerd te zijn geraakt om in deze tijd te (blijven) bewegen.

Nationale Ouderendag

Nationale Ouderendag is een jaarlijks terugkerend evenement in oktober. In 2020 ligt de focus op het geven van aandacht aan ouderen onder de noemer 'Taartje, kaartje?'. Het Ouderenfonds roept vrijwilligers op om ouderen een hart onder de riem te steken en in het zonnetje te zetten, met een taartje, kaartje of verrassende actie. 82 vrijwilligersgroepen, zoals bijvoorbeeld breiclubs en OldStars Sport-clubs, en 173 individuele vrijwilligers bezorgen op vrijdag 2 oktober ruim 5.500 ouderen een onvergetelijke dag.

OldStars Sport

In 2019 maakt het Ouderenfonds, met o.a. partners Menzis en Van Bortel hoorwinkels, de volgende stap op weg naar de ouderenvriendelijke sportvereniging in Nederland. Door corona is het in 2020 lastig om elkaar te ontmoeten op de sportclub, maar de vraag en deelname is enorm. De groei wordt gestimuleerd door de investeringen uit het voorafgaande jaar en de eerste lockdown. Eind 2020 staat het aantal spelvormen op 12 (de doelstelling is 10). Er zijn 178 sportclubs actief met in totaal 8.380 deelnemers.

Naast groei is er geïnvesteerd in de samenwerking met sportbonden, het ontwikkelen van nieuwe spelvormen en trainingen en het opleiden van trainers en begeleiders. We starten bij OldStars Sport in totaal 67 nieuwe trajecten op. De 4 nieuwe takken van sport die zich aansluiten bij OldStars Sport zijn: OldStars *running*, OldStars *cycling*, OldStars *waterpolo* en OldStars *volleyball*.

In onderzoek, uitgevoerd in 2020, geeft het merendeel van de deelnemers aan meer gezelligheid te ervaren in het leven door OldStars Sport. Ook geeft een kleine meerderheid aan er meer bij te horen. Meer dan de helft van het aantal respondenten beweegt of sport vaker dan 150 minuten per week. Deelnemen aan OldStars Sport heeft een sterk positief effect op het sociale leven van de doelgroep. Iets minder dan de helft geeft aan meer dan 15 extra contacten te hebben door OldStars.

OuderenOmbudsman

De OuderenOmbudsman is een vraagbaak voor ouderen over wonen, zorg, welzijn, mobiliteit en geldzaken. De OuderenOmbudsman ondersteunt ouderen, draagt bij aan zelfredzaamheid en behartigt hun belangen. De OuderenOmbudsman wordt uitgevoerd door een kleine groep vrijwilligers vanuit ons kantoor in Amersfoort. In 2020 zijn er 514 mensen met een hulpvraag geholpen. De vragen zijn voor 70% afkomstig van de ouderen die deelnemen aan de Zilverlijn. Eind 2020 is besloten om de externe functie van de OuderenOmbudsman te stoppen. In 2021 blijft de Ombudsman wel actief als vraagbaak voor ouderen die deelnemen aan een van de diensten van het Ouderenfonds.

Ouderenpanel

Het Ouderenpanel bestaat in 2020 uit ruim 1.400 ouderen. Zij adviseren ons op belangrijke maatschappelijke thema's die ouderen aangaan. De inbreng van deelnemers helpt het Ouderenfonds bij het (door-) ontwikkelen van het dienstenaanbod. In 2020 doen we onderzoek naar de leefsituatie van ouderen tijdens de coronacrisis. Het Ouderenpanel geeft verder haar mening over communicatie-uitingen van de DigiHulplijn en test de nieuwe website.

In 2020 start het Ouderenfonds het Coronapanel. Dit panel van 55+'ers ontvangt op regelmatige basis korte enquêtes over actuele zaken rondom corona. Dit stelt het Ouderenfonds in staat om op korte termijn de mening van ouderen te peilen en hiermee te reageren op het nieuws. Het Coronapanel bestaat uit ongeveer 520 deelnemers. Tussen maart en december 2020 geven zij in 17 enquêtes hun mening over actuele onderwerpen.

Samen Breien

Wekelijks komen ouderen in heel Nederland samen om te breien of te haken. In de clubs van Samen Breien bouwen ouderen sociale contacten op en zijn ze even gezellig de deur uit. Ook tijdens de coronacrisis is er veel contact binnen de breiclubs: op 1,5 m afstand, via de telefoon of via de app. Eind 2020 zijn er 156 breiclubs aangesloten bij het Ouderenfonds, wat een groei betekent van 28 breiclubs in 2020.

Ik zat zelf thuis en kon me goed voorstellen dat ouderen, zeker in deze coronatijd, behoefte hebben aan een praatje. Ik vind contact met ouderen erg leuk. Via de Zilverlijn bel ik iedere week met andere mensen. Soms hangen we zomaar een uur aan de telefoon. Je merkt dat mensen door corona het contact met familie erg missen."

Bas Petersen
vrijwilliger bij de Zilverlijn

De meeste clubs breien met veel enthousiasme mutsjes voor de Goedgemutste Breicampagne van innocent. Deze mutsjes worden geplaatst op de smoothies. Per flesje gaat er 20 cent naar het Ouderenfonds. Er vinden in 2020 voor het eerst 4 (online) bijeenkomsten plaats waarbij coördinatoren van breiclubs elkaar leren kennen, kennis delen en elkaar inspireren. Deze communities worden in 2021 uitgebouwd. Daarnaast zetten we in 2021 in op de groei van het aantal clubs en het leren kennen van de ouderen die meedoen.

Schrijfmaatje

Begin 2020 maken 262 ouderen gebruik van Schrijfmaatje. Door corona ontstaat er een explosieve groei van deze dienst. In totaal ontvangen 105 woonzorgcentra in 2020 groepspost en hebben 668 ouderen een eigen Schrijfmaatje. Eind 2020 zijn er 1.779 vrijwilligers actief als Schrijfmaatje. Ook scholen, studenten, bedrijven en BEAM (jongerenorganisatie EO) bezorgen post bij woonzorgcentra. De resultaten van de evaluatie en de impactmeting bij ouderen en woonzorgcentra zijn positief. Ouderen voelen zich tevreden na het ontvangen van post (89%) en geven aan dat er meer gezelligheid is in hun leven (59%). Ze kijken uit naar de post (84%) en ze voelen zich minder alleen (63%). De ouderen beoordelen Schrijfmaatje met een 8 en woonzorgcentra geven Schrijfmaatje een 7,7.

Uitjes

Jaarlijks organiseert het Ouderenfonds vele dagjes uit voor ouderen. In het eerste kwartaal nemen ruim 600 ouderen hieraan deel. Door corona zijn alle uitjes in de periode april tot en met augustus geannuleerd. In september en oktober organiseren we uitsluitend uitjes die buiten plaatsvinden, zoals stranduitjes en wandeltochten. Hierbij zijn alle richtlijnen van het RIVM gevolgd om maximale veiligheid van de deelnemers en vrijwilligers te waarborgen. Op deze manier genieten nog eens 300 ouderen van een dagje uit.

Welkom Online

Welkom Online is een gratis online lesprogramma waarbij ouderen stap voor stap verschillende digitale thema's doorlopen en online vaardigheden ontwikkelen. Welkom Online is ontwikkeld door VodafoneZiggo – met medewerking van ECP/veiliginternetten.nl en Netwerk Mediawijsheid. Het lesprogramma wordt ondersteund door het Nationaal Ouderenfonds, VodafoneZiggo, Samsung Nederland en ASML.

Sinds 2020 kan het lesprogramma niet alleen zelfstandig of onder begeleiding van een vrijwilliger, maar ook in een groep worden gevolgd. Omdat door corona de begeleiding door vrijwilligers een aantal maanden stil heeft gelegen en er in deze periode weinig groepslessen hebben kunnen plaatsvinden, is de Welkom Online Helpdesk opgericht om ouderen op afstand te kunnen helpen met online en digitale vragen. Bij de Helpdesk komen veel vragen binnen over het contact houden met familie en vrienden waarbij beeldbellen een belangrijk onderwerp is.

De doelstelling voor 2020 is om tenminste 500 ouderen met behulp van Welkom Online te helpen digitaal vaardiger te worden. Deze doelstelling is ruimschoots behaald: er maken in totaal 2.494 mensen gebruik van het lesprogramma. 2.181 ouderen volgen zelfstandig het programma. 313 ouderen krijgen begeleiding door een vrijwilliger, in een groepsles of zij bellen met de helpdesk. Ouderen waarderen het programma en de begeleiding bij Welkom Online gemiddeld met een 7,5.

Zilverlijn

De Zilverlijn is een gratis belservice voor ouderen. Getrainde vrijwilligers bellen op een vast dagdeel met een oudere voor een gezellig praatje of een goed gesprek. In 2020 nemen 1.035 ouderen deel aan de Zilverlijn. Het aantal vrijwilligers is, net als het aantal ouderen, fors gestegen. Eind 2020 zijn er in totaal 230 vrijwilligers voor de Zilverlijn actief. Er vinden in totaal 30.289 gesprekken plaats, dit is een groei van ruim 50% ten opzichte van 2019. De resultaten van het tevredenheidsonderzoek onder de deelnemers van de Zilverlijn zijn zeer positief. De ouderen beoordelen de Zilverlijn met een 8,2. Daarnaast geeft 85% aan een goede klik te hebben met de vrijwilligers en tevreden op te hangen na een gesprek. 61% zegt zich minder alleen te voelen.

Innovatie

Door middel van onderzoek en ontwikkeling pakt het Ouderenfonds maatschappelijke uitdagingen rondom ouder worden aan. We voeren projecten uit die leiden tot de ontwikkeling van nieuwe interventies, producten, diensten of processen om het welzijn van (kwetsbare) ouderen te verbeteren. In deze projecten werken we samen met onderzoekscentra, bedrijven en universiteiten uit binnen- en buitenland. Samen bedenken we oplossingen voor de toenemende druk op zorg en welzijn door de vergrijzing. Daarnaast kijken we naar kansen: Nederlanders worden steeds ouder en blijven langer gezond. De basis van ontwikkeling zijn de behoeften van ouderen. We betrekken ouderen en behartigen hun belangen bij de ontwikkeling van nieuwe producten en diensten.

In 2020 onderzoeken we samen met Janssen Benelux en Nyenrode in een kwantitatief panelonderzoek wat belangrijk is voor ouderen als het gaat om de beleving van gezondheid, specifiek bij ouderen die in het verleden een oncologische aandoening hadden. Ook onderzoeken we met deze partijen en Dialogue-trainer in een interactief proces met ouderen de bruikbaarheid van de 'Oefendokter'. Deze digitale tool simuleert een gesprek met een medisch specialist, zodat ouderen kunnen oefenen voordat zij de afspraak met de arts hebben.

In 2020 voeren we bovendien voor vrijwel alle diensten een impactmeting uit, afgestemd op de drie strategische pijlers (actief ouder worden, een leeftijdsvriendelijke omgeving en eenzaamheid bestrijden). De impact van alle projecten en diensten op het leven van de deelnemers wordt gemeten om zo de doeltreffendheid en doelmatigheid hiervan te kunnen beoordelen. De resultaten gebruiken we voor de (door-) ontwikkeling van projecten en bij het aanvragen van fondsen.

BEING ME

Met het project BEING ME bevordert het Ouderenfonds in samenwerking met onderwijsinstellingen uit Nederland, Engeland, Ierland en Slovenië betere en meer inclusieve zorg voor LHBT-ouderen. Door het uitwisselen van goede voorbeelden en lesmaterialen ondersteunen we docenten in het voorbereiden van toekomstige zorgprofessionals. Door vaardigheden, kennis en competenties te verbeteren, zullen studenten in staat zijn een cultuur van ondersteuning, openheid en respect voor LHBT-ouderen te ontwikkelen. Dit is essentieel voor de inclusiviteit van oudere LHBT'ers in zorgomgevingen. Het lesmateriaal bevat literatuur, activiteiten en tips over LHBTI, ouderen en zorg. Met dit materiaal kunnen MBO-docenten, onderwijzers, trainers of personeel in welzijn en zorg, deze thema's op een laagdrempelige manier verwerken in hun lessen of training. De toolkit is gratis te downloaden op beingme.eu/toolbox en is beschikbaar in het Nederlands en Engels. Het project is in 2020 afgerond.

hiStory

In het internationale project hiStory ontwikkelt het Ouderenfonds samen met negen partners een nieuwe methode voor ouderen om verhalen te vertellen en te delen. hiStory biedt een innovatieve oplossing, met analoge en digitale onderdelen, waarmee verhalen kunnen worden verteld, beluisterd en gedeeld. Ouderen komen samen in georganiseerde bijeenkomsten waar verhalen over een bepaald thema worden verteld en opgenomen. De meest interessante verhalen worden, na selectie, gedeeld met familie en vrienden, maar ook met anderen, zoals leerlingen van een basisschool of museumbezoekers. In 2020 hebben we het ontwikkelde materiaal en de app getest in een focusgroep en een in een testronde met ouderen.

iConnect

In het project iConnect, opgezet samen met de Hogeschool Utrecht en partners uit Finland, Italië en Griekenland, ontwikkelde het Ouderenfonds een lesmodule waarmee we studenten inspireren om voor de ouderenzorg te kiezen d.m.v. creatieve middelen zoals zang, theater, schilderen en spel. Studenten zetten deze middelen tijdens de cursus direct in de praktijk in voor ouderen met dementie. De lesmodule is geïmplementeerd in een pilot in 2019. Het project is in 2020 afgerond. De uiteindelijke module bestaat uit een handleiding en lesplan, interactieve lessen met PowerPoint en nationale en internationale literatuur. De lesmodule is gratis beschikbaar op www.icconnectdementia.eu/courses/moodle-registration.

Innovatie in zorginstellingen

In 2020 starten we twee innovatieprojecten waarin we nieuwe diensten ontwikkelen voor zorginstellingen. Deze worden beiden gefinancierd door Fonds Ab Laane. In het project 'Individueel Contact in Zorginstellingen' beoogt het Ouderenfonds ouderen in een intramurale setting te betrekken bij de Zilverlijn, Schrijfmaatje en Welkom Online, waardoor de kwaliteit van leven toeneemt en de gevoelens van eenzaamheid afnemen.

In het project 'De zorg in beweging, bewegen in de zorg' ontwikkelt het Ouderenfonds een dienst om het bewegen onder ouderen in zorginstellingen te bevorderen. Beweging stimuleert vitaliteit en heeft een positief effect op het algehele welzijn van ouderen. Hiervoor organiseert het Ouderenfonds een reizende expositie, begeleid met een training en toolkit, waarbij we verschillende zorginstellingen inspireren en ondersteunen bij het implementeren van innovatieve beweegoplossingen. Beide projecten zijn in 2020 gestart met een enquête bij zorginstellingen om de behoeftes en belemmeringen te inventariseren. Op basis van deze analyse bepalen we de volgende stappen voor 2021.

LEAVES

In het project LEAVES, gestart in 2020, werkt het Ouderenfonds samen met internationale partners aan een online dienst die door middel van een virtuele agent een rouwhulpprogramma aanbiedt aan ouderen die hun partner hebben verloren. In 2020 zetten we de eerste stappen in het gebruikersonderzoek. We houden interviews met ouderen die een partner verloren en organiseren een focusgroepsessie met hulpverleners rondom deze ouderen. In 2021 geven we verder vorm aan de dienst.

PACO

In PACO onderzoeken we de achterliggende motivaties van ouderen rondom voedingskeuzes en de manier waarop we gezonde keuzes kunnen bevorderen met behulp van een virtuele coach. In 2020 vindt de pilot plaats waarbij zo'n 40 ouderen de ontwikkelde app uitproberen in het dagelijks leven. In 2021 worden de resultaten geanalyseerd en het project afgerond.

Pharaon

In het project Pharaon werkt het Ouderenfonds in een internationaal team aan innovatieve manieren om ouderen te ondersteunen bij het vergroten van hun mobiliteit en het verminderen van eenzaamheid. Het doel is om verschillende tools en technologieën te koppelen waar ouderen en hun sociale omgeving gemakkelijk gebruik van kunnen maken. In 2020 start het project en ontwerpen we de uit te voeren pilot. Hierbij halen we op verschillende manieren behoeftes op bij de betrokkenen zelf. In 2021 gaan zij de beschikbare technologie testen in de praktijk.

Salsa

In het Europese project Salsa ontwikkelen we een digitaal platform dat lokale sportinitiatieven voor ouderen ondersteunt. Het platform faciliteert trainers door hen toe te rusten met videomateriaal en de functionaliteit om ervaringen uit te wisselen met andere trainers. Ook kunnen ouderen hier terecht om sportactiviteiten en -groepen te vinden die aansluiten bij hun interesse. In het project werken we nauw samen met OldStars *walking sports*. In 2020 krijgt het platform, in een co-creatieproces, steeds meer vorm. In 2021 vindt de pilot plaats waarbij sportgroepen door het land zes maanden lang het platform zullen uitproberen en waarbij we de toegevoegde waarde ervan zullen onderzoeken.

Sharing stories, sharing life

In dit project ontwikkelt het Ouderenfonds samen met partners een training voor vrijwilligers om waardevolle gesprekken te voeren met ouderen over hun leven en wat zij belangrijk vinden. We bouwen een trainingsmodule die vrijwilligers helpt in het ophalen van levensverhalen onder kwetsbare ouderen. De module bevat offline (handboek) en online middelen (website en app) waar de ouderen en vrijwilligers samen mee kunnen werken. In 2021 zal dit ontwikkelde materiaal getest worden tijdens een pilot met vrijwilligers die aan ouderen gekoppeld zijn.

3. Onze communicatie en fondsenwerving

Het Ouderenfonds stimuleert ouderen om bewust sociaal actief te blijven en inspireert de maatschappij om een leeftijdsvriendelijke samenleving te zijn. Met onze communicatie betrekken we ouderen, donateurs, vrijwilligers, partners en het Nederlandse publiek bij onze missie en leggen we verantwoording af over de resultaten van ons werk. Door onze fondsenwerving te professionaliseren zorgen we ervoor dat onze activiteiten steeds meer ouderen bereiken.

3.1 Fondsenwerving

VriendenLoterij

In 2020 krijgt het Ouderenfonds het heugelijke nieuws dat de samenwerking met de VriendenLoterij voor de komende vijf jaar is verlengd. Niet alleen steunt de VriendenLoterij met een vaste jaarlijkse bijdrage, maar ook met het uitvoeren van acties en het genereren van publiciteit. Zo is de VriendenLoterij in 2020 partner van de succesvolle Nationale Balkon Beweegdag. Door medewerking van bekende ambassadeurs, materialen en het uitloven van een mooie prijs wordt deze dag echt een feest.

Particuliere fondsenwerving

In 2020 sluiten we het jaar af met 7.530 donateurs die het Ouderenfonds steunen met een frequente (maandelijks tot jaarlijkse) machtiging. Deze machtiginghouders brengen met elkaar € 437.530 op. Aan eenmalige giften ontvangen we € 171.239. We verwelkomen 1.746 nieuwe donateurs. Helaas besluiten 1.022 mensen hun donatie te stoppen.

Door corona kunnen diverse geplande fondsenwervende evenementen niet doorgaan, maar op het gebied van behoud en loyaliteit boeken we mooie resultaten. Door beter beheer en betere communicatie weten we meer donateurs te behouden. Dit traject wordt in 2021 doorgezet en geoptimaliseerd. Ook willen we onze structureel donerende achterban laten groeien.

Nalatenschappen

In 2020 ontvangt het Ouderenfonds 8 nalatenschappen met een totale waarde van € 201.058. Ten opzichte van 2019 is het aantal nalatenschappen gegroeid met 14%. Uit onderzoek van de Legacy Monitor in 2020 blijkt de gemiddelde groei in nalatenschapsinkomsten voor het Ouderenfonds 21,4% per jaar (gemeten over de afgelopen tien jaar). De inkomsten zijn van groot belang voor de continuïteit van programma's voor ouderen. Daarom investeert het Ouderenfonds sinds enkele jaren in een programma om deze vorm van inkomsten te laten groeien.

Het bewaarboekje 'Zo regel ik mijn testament' is in 2020 door 1.647 mensen aangevraagd, de brochure 'Nalaten aan het Ouderenfonds' door 211 mensen. In maart zijn alle campagnes voor nalaten in verband met corona stopgezet. In mei starten we de communicatie voorzichtig weer op. In 2020 neemt het Ouderenfonds deel aan de campagne Toegift.nl van de samenwerkende goede doelen.

Zakelijke fondsenwerving

In 2020 blijkt dat MVO (Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen) een vaste plek heeft ingenomen in de Nederlandse bedrijfsvoering. Door corona wordt een aantal activiteiten van het Ouderenfonds on hold gezet of juist opgeschaald. Deze aanpassingen kunnen altijd rekenen op steun van bedrijven uit heel Nederland. Onze vaste partners Menzis, Van Boxtel hoorwinkels, ASN Foundation, PostNL, VodafoneZiggo Foundation, Huuskes, Samsung, LFE, Hoogvliet, Poiesz Supermarkten, Newomij, innocent drinks, Dirk van den Broek en Stern/Mercedes zijn ook dit jaar bereid te helpen. Daarnaast zijn er twee meerjarige partnerships afgesloten met ASML en de Voor Elkaar Loterij van Bindinc.

Helaas kunnen we 2020 niet traditioneel afsluiten met de kerstdiners bij Van der Valk Hotels & Restaurants. Mede dankzij de steun van Sligro en Bunzl kan het Ouderenfonds toch een passende invulling aan kerst geven door het uitdelen van 20.000 kerstboxen. Wij danken alle bedrijven, waaronder ING, voor het doneren van de kerstboxen. Wij hopen in 2021 weer op de steun van het Nederlandse bedrijfsleven te mogen rekenen en drie nieuwe, meerjarige partnerships af te sluiten.

Vermogensfondsen

Vermogensfondsen zijn belangrijke samenwerkingspartners voor het Ouderenfonds. Zij steunen landelijk en lokaal de realisatie van onze projecten. In 2020 ontvangen we een bijdrage van 70 fondsen en stichtingen. Met de introductie van de nieuwe strategie en programmathema's trekt het Ouderenfonds een aantal nieuwe fondsen aan. Direct na de uitbraak van en tijdens de coronacrisis informeert het Ouderenfonds de fondsen over het verplicht stopzetten van projecten, de opschaling van bestaande projecten en

de nieuwe initiatieven om ondanks alles ouderen te blijven bereiken. Het doorschuiven van de projectperiodes, en dus ook de projectbegrotingen, in relatie tot de bijstelling van de begroting is een uitdaging voor het Ouderenfonds. De ervaring leert dat vermogensfondsen het waarderen om al in een vroeg stadium van de planontwikkeling mee te denken. Dit zetten we uiteraard in 2021 voort.

Subsidies van overheden

In 2020 ontvangt het Ouderenfonds drie bijdragen van gemeenten en één van een provincie. Een bijdrage komt van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport. Tevens is gebruikt gemaakt van de NOW-1 regeling waardoor wij een bedrag van € 179.946 mochten ontvangen om de terugval in inkomsten op te vangen.

Fonds Ab Laane

Het Ouderenfonds heeft via het Fonds op Naam Ab Laane een budget voor welzijnsprojecten in verzorgings- en verpleeghuizen. In 2020 zijn vanuit het Fonds Ab Laane 24 projecten ondersteund. De gelden van dit Fonds op Naam zijn bestemd voor welzijnsprojecten voor bewoners (en buurtgenoten) van verzorgings- en verpleeghuizen. Medewerkers die een activiteit willen organiseren voor ouderen hebben tot 1 december 2020 subsidie uit Fonds Ab Laane kunnen aanvragen via het Ouderenfonds. Na deze datum is deze manier van ondersteuning gestopt. De komende 3 jaar zal het Ouderenfonds samen met Fonds Ab Laane werken aan twee nieuwe projecten voor ouderen in een intramurale setting. Deze projecten hebben als doel om zowel individuele contacten als het bewegen in woonzorginstellingen te bevorderen.

3.2 Communicatie

Doelgroepen

In haar communicatie richt het Ouderenfonds zich op verschillende groepen belanghebbenden. Vanzelfsprekend gaat onze aandacht uit naar de doelgroep ouderen, de deelnemers aan onze activiteiten. Via foldermateriaal, de website en het magazine Goud houden we hen op de hoogte. Ook welzijnsorganisaties en zorginstellingen bereiken ouderen. Zij ontvangen een digitale en papieren nieuwsbrief. Vrijwilligers, scholen, particuliere donateurs, zakelijke partners en fondsen maken ons werk met hun tijd, inzet en financiële bijdrage mogelijk. Via persoonlijk contact, digitale en papieren mailingen, de website en social media informeren en betrekken we hen bij ons werk. Via de media bereiken wij het Nederlandse publiek.

Pers en media

Na de uitbraak van corona richt het Ouderenfonds zich op de beïnvloeding van het publieke debat rondom ouderen en spreekt zich uit over onderwerpen zoals bijvoorbeeld mentale gezondheid, zorg, media, bewegen en vaccineren. Dit gebeurt op basis van resultaten van het Coronapanel. Hiermee geeft het Ouderenfonds ouderen een stem. Door het effectief inzetten van directeur Corina Gielbert rondom coronapersconferenties van het kabinet worden statements van het Ouderenfonds zichtbaar in landelijke kranten, op tv en in veel lokale media.

Het ambassadeursbeleid krijgt verder invulling door de aansluiting van Gordon als algemeen ambassadeur en woordvoerder voor het Ouderenfonds. Bij evenementen, programma's en diensten wordt ook incidenteel samenwerking gezocht. Bij de Nationale Balkon Beweegdag sluiten ambassadeurs Jan Versteegh en Gerard Joling van de VriendenLoterij aan. Daarnaast zetten ook Olga Commandeur en ambassadeurs van OldStars Sport zich in. Dit levert veel landelijke tv- en radioaandacht op. Bij de kerstcampagne mag het Ouderenfonds rekenen op de steun van Jim Bakkum. Zijn bijdrage zorgt voor groei in het bereik van het Ouderenfonds op social media (instagram) en extra profiel- en websitebezoeken. Een bezoek van koning Willem-Alexander aan 'Tijd voor Krijt' zorgt voor landelijke zichtbaarheid rond Nationale Ouderdag in de Week tegen Eenzaamheid. Aan het eind van het jaar krijgen zowel de Grote Kerstkaartenactie als de kerstboxen veel aandacht van lokale media. De laatste actie is ook te zien bij Hart van Nederland.

De Grote Kerstkaartenactie

In 2020 organiseert het Ouderenfonds samen met PostNL en Kidsweek voor de zesde keer de Grote Kerstkaartenactie. De actie krijgt massale aandacht: een kaartje blijkt extra welkom vanwege de coronacrisis. Ook de landelijke media deelt de actie, waaronder de Telegraaf, het AD en NPO Radio1. 'Gaan op 1' doet verslag van het coronaproof verwerken van de kaarten door vrijwilligers. Er sluiten meer scholen aan bij de actie dan ooit: bijna een verdubbeling ten opzichte van 2019. En ook particulieren en bedrijven zijn volop gaan schrijven. Vernieuwend is de enorme lokale impact van de actie, ook in de plaatselijke media. Veel mensen doen hun kerstkaart in de bus bij een buurman, tante of oma. Daarnaast brengen ook veel scholen de decemberpost zelf langs bij ouderen in de buurt.

Online communicatie

Het Ouderenfonds heeft in 2020 haar online communicatie strategisch verder uitgebouwd. Na een half jaar voorbereiding lanceren we in september 2020 een nieuwe website. Deze nieuwe online omgeving zorgt voor een betere vindbaarheid, meer bezoekers en vooral meer interactie. Gedurende de coronacrisis wordt er flink ingezet op social media. We zijn dagelijks zichtbaar met uiteenlopende content. De betrokkenheid is hoog: onze volgers waarderen de actualiteiten, de verhalen en onze positieve aandacht voor ouderen. Op Facebook neemt de interactie met onze volgers toe met meer reacties, opmerkingen en gedeelde berichten. Daarnaast groeit Instagram in 2020 naar 2.000 volgers en biedt daarmee een bereik onder een complementaire (jongere) doelgroep. In 2021 meten we concreet de interactie en streven we naar echte verbinding met alle doelgroepen online.

Magazines en nieuwsbrieven

Magazine Goud beleeft zijn eerste volledige jaargang en wordt drie keer per jaar verstuurd naar ouderen, donateurs, vrijwilligers en welzijnsorganisaties. Voor Nationale Ouderendag wordt een extra editie gemaakt. Ongeveer 3.400 locaties van zorginstellingen en welzijnsorganisaties ontvangen in 2020 een papieren nieuwsbrief en 7 keer een digitale. Digitale nieuwsbrieven worden ook regelmatig verstuurd naar ouderen en verschillende groepen vrijwilligers. Tijdens de lockdown verzenden we extra nieuwsbrieven om iedereen op de hoogte te houden.

Vooruitblik 2021

Het Ouderenfonds heeft de laatste jaren een groei laten zien in zowel fondsenwerving als achterban. In 2021 willen we dit bestendigen: boeien en binden om zo de basis te verstevigen. Hiervoor zetten we in op het maken van meer eigen content, zowel met als voor onze doelgroepen. Niet alleen ouderen maar ook vrijwilligers zijn erg belangrijk voor het Ouderenfonds. Het investeren in communities helpt om het netwerk rond te oudere te verstevigen en wij willen onze vrijwilligers dan ook optimaal faciliteren. Daarnaast geven we extra aandacht aan de start van nieuwe projecten zoals Meesterwerk.

4. Onze organisatie

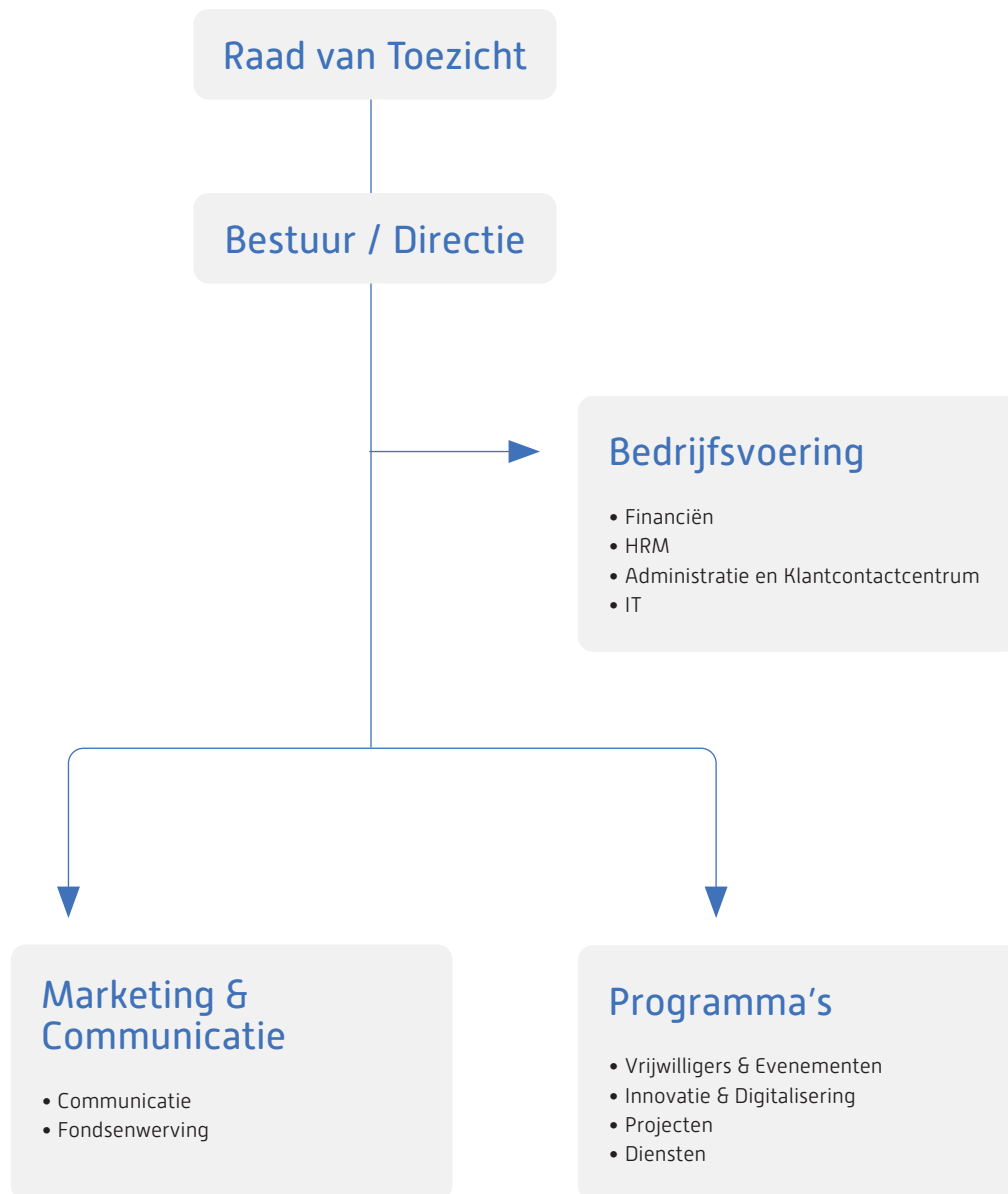
Het Ouderenfonds zet zich in voor ouderen in Nederland. Wij geloven in de kunst van het samen ouder worden en de kunst van het ouder zijn. Dankzij de inzet van vrijwilligers, ambassadeurs en medewerkers stimuleren we ouderen om actief ouder te worden, zetten we ons in voor een leeftijdsvriendelijke omgeving en bestrijden we eenzaamheid.

4.1 Onze interne organisatie

Het aantal medewerkers van het Nationaal Ouderenfonds betreft 41,4 fte op 31 december 2020 (41,3 fte op 31 december 2019).

Organogram

4.2 Medewerkers

Bij het Ouderenfonds vinden we het belangrijk dat iedereen het werk gezond en met voldoening en plezier kan uitvoeren. Aandacht maakt het verschil en daarom hebben we allerlei initiatieven in het leven geroepen om op afstand toch bij elkaar te zijn en in contact te blijven. Digitale teamuitjes, virtuele koffie-afspraken en de mogelijkheden van Workplace (de interne Facebookpagina) worden meer dan ooit benut. Zo delen we zowel zakelijke als persoonlijke ontwikkelingen en interesses met elkaar.

Oog voor de werk-privébalans van onze medewerkers is in 2020 vanwege de pandemie belangrijker dan ervoor. Het combineren van werk met de zorg voor kinderen en thuisonderwijs maakt dat medewerkers meer onder druk staan. Om deze reden hebben we een eenmalige, doch geringe, vergoeding uitgekeerd aan alle werknemers om te kunnen investeren in een verantwoorde thuiswerkplek. Daarnaast is er voor de eerste maanden van 2021 een speciale verlofregeling in het leven geroepen voor een goede balans tussen thuiswerken en thuisonderwijs.

Voor alle medewerkers, inclusief de directeur, is de CAO Sociaal Werk, Welzijn & Maatschappelijke Dienstverlening van toepassing. Naast salaris ontvangt het personeel een individueel keuzebudget (IKB). Dit budget (circa 19% van het salaris) bestaat uit de vakantietoeslag, eindejaarsuitkering, het bovenwettelijk verlof en de tegemoetkoming ziektekostenverzekering. Het budget kan naar eigen inzicht worden ingezet voor verlof, geld of een combinatie daarvan. Vanuit de CAO wordt tevens een loopbaanbudget opgebouwd ter bevordering van de duurzame inzetbaarheid. De pensioenregeling is ondergebracht bij de Stichting Pensioenfonds Zorg en Welzijn. Er worden geen bonussen uitgekeerd aan medewerkers, inclusief de directeur. Het ziekteverzuim is in 2020 gedaald naar 2,5% (3,8% in 2019). In totaal zijn er 29 verzuimmeldingen gedaan.

Effecten van de coronacrisis

Tijdens de verplichte lockdown ondervinden we dat het thuiswerken voor het grootste gedeelte van de organisatie goed werkt en ook voordelen heeft. De algemene verwachting is dat Nederland na de coronacrisis op een andere wijze zal blijven werken waarbij thuiswerken een blijvertje gaat zijn en waarbij het kantoor een ontmoetings- en inspiratieplek gaat worden. Het Ouderenfonds anticipeert daarop door het kantoor tijdens de lockdownperiode begin 2021 aan te passen aan het nieuwe werken en over te gaan naar een hybride organisatie. Ook na de coronacrisis zal het Ouderenfonds ongeveer de helft van de tijd virtueel blijven werken. Zo kunnen medewerkers nog beter hun werk-privébalans afstemmen op hun taken en werkzaamheden. Daarmee willen we ook een aantrekkelijke organisatie zijn en klaar voor de nieuwe generaties die gaan instromen.

Integriteitssysteem

In onze organisatie wordt grensoverschrijdend gedrag en machtsmisbruik in welke vorm dan ook niet geaccepteerd. Integer gedrag is de basis van alles wat wij doen, om recht te doen aan de mensen voor en met wie wij werken. Om te kunnen verzekeren dat wij het uiterste doen om grensoverschrijdend gedrag te voorkomen, regelt het Ouderenfonds een aantal zaken in het Integriteitssysteem. In 2020 is een eerste aanzet gedaan om te komen tot dit systeem door samen te werken met een (extern) vertrouwenspersoon. In het verslagjaar zijn er geen meldingen.

Medewerkerstevredenheid

Aan het begin van de coronacrisis is een medewerkerstevredenheidsonderzoek gehouden. 87% van de werknemers vult het onderzoek in. Gemiddeld is er een 6,9 gescoord op werktevredenheid waarbij het landelijk gemiddelde op een 7 ligt. Het meest tevreden zijn de medewerkers op het gebied van autonomie, vertrouwen, voldoening en zingeving. Het minst op waardering, competentie en verbinding. In 2021 zal een nieuwe meting plaatsvinden om te kijken wat de acties hebben opgeleverd na de eerste meting en wat de effecten zijn van de coronacrisis op de werkvreugde.

4.3 Governance

Juridische structuur

Het Nationaal Ouderenfonds is een stichting en staat ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder nummer 41150459. Het Ouderenfonds onderschrijft de drie principes van de Code Goed Bestuur voor Goede Doelen, te weten een scheiding van toezicht houden en besturen, de optimale besteding van middelen en omgang met belanghebbenden. Per principe wordt hieronder uitgewerkt hoe dit binnen het Ouderenfonds is verankerd.

4.3.1. Scheiding van toezicht houden en besturen

Taak en werkwijze van de directie

De eenhoofdige directie is verantwoordelijk voor het bepalen van het beleid en de strategie en het vaststellen van de begrotingen. Daarnaast is de directie verantwoordelijk voor de dagelijkse leiding die deels is gedelegeerd aan de leden van het managementteam. De directeur legt verantwoording af aan de Raad van Toezicht. Sinds 1 december 2015 is Corina Gielbert directeur van het Nationaal Ouderenfonds.

- De directie heeft in het bijzonder tot taak het strategisch beleid, de algemene coördinatie en de externe representatie op te zetten. Daarnaast is zij verantwoordelijk voor de inhoudelijke en administratieve kwaliteitsbewaking en het personeelsbeleid.
- De directie vergadert regelmatig met het managementteam. Besluiten van de directie worden zoveel mogelijk in het managementoverleg genomen en als zodanig vastgelegd.
- De directie ontvangt een bezoldiging conform de richtlijn die door Goede Doelen Nederland is opgesteld en voortvloeit uit de Code Goed bestuur voor Goede Doelen.

Taak en werkwijze van de Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht heeft tot taak toezicht te houden op het beleid en de strategie van de directie en het financiële bestuur en op de algemene gang van zaken bij het Nationaal Ouderenfonds.

- Het toezicht strekt zich uit tot:
 - a. De realisatie van de doelstellingen van het Nationaal Ouderenfonds
 - b. De strategie en de risico's die verbonden zijn aan de activiteiten
 - c. De opzet/werking van de interne systemen voor risicobeheersing en controle
 - d. De financiële verslaglegging
- De Raad van Toezicht vergadert ten minste eenmaal per kwartaal. De directie legt tijdens deze vergaderingen verantwoording af aan de Raad van Toezicht.
- Tot de jaarstukken van de stichting behoort een bestuursverslag waarin opgave wordt gedaan van de werkzaamheden in het boekjaar in overeenstemming met de bepalingen van de Code Goed Bestuur voor Goede Doelen. In het verslag worden van alle leden de relevante gegevens vermeld (personalia, beroep, nevenfuncties, tijdstip van eerste benoeming en de bijbehorende termijn).
- De Raad van Toezicht bespreekt ten minste eenmaal per jaar het eigen functioneren.
- De Raad van Toezicht treedt op als werkgever van de directie. De Raad van Toezicht is verantwoordelijk voor de benoeming, het vaststellen van de arbeidsovereenkomst en de schorsing en ontslag van de directie, en houdt toezicht op het functioneren. Jaarlijks wordt dit functioneren van de directie door de Raad van Toezicht geëvalueerd.
- De leden van de Raad van Toezicht genieten geen bezoldiging. De leden kunnen de gemaakte onkosten vergoed krijgen.
- In 2020 heeft Roy Rempe afscheid genomen. De Raad van Toezicht bestaat ultimo 2020 uit Wouter Kolff (voorzitter), Marlies Sikken, Franck Erkens en Tinie Kardol. In 2021 zal gezocht worden naar een uitbreiding. De verklaring van de Raad van Toezicht vindt u in hoofdstuk 6. De hoofd- en nevenfuncties van de leden treft u in de bijlage.

“Ik probeer nu contact met alle dames te houden via de computer en telefoon. Om iedereen bezig te houden stuur ik nieuwe patroontjes door. Iedereen redt zich wel. Zelf probeer ik allerlei nieuwe technieken uit. Tegenwoordig kun je met YouTube zien hoe het moet.”

Tjitske van Eenige
coördinator breiclub in Hoogmade

Taak en werkwijze van de (financiële) auditcommissie

De auditcommissie is een vaste commissie binnen de Raad van Toezicht die uit ten minste twee leden bestaat. De commissie is belast met het houden van toezicht op de financiële gang van zaken binnen de stichting en met de toetsing van de werking van de administratieve organisatie en interne controle, in het bijzonder de betalingsorganisatie en de werking van de interne risicobeheersing- en controlesystemen. Belangrijke aandachtspunten voor de auditcommissie zijn het toetsen van:

- › De naleving van wet- en regelgeving;
- › De werking van de beginselen van goed bestuur;
- › De financiële informatieverstopping door de directie;
- › De naleving van aanbevelingen en de opvolging van opmerkingen van de externe accountant;
- › Het beleid van de directeur met betrekking tot fondsenwerving;
- › De relatie met de externe accountant.

Ook heeft deze commissie tot taak het uitbrengen van advies aan de Raad van Toezicht over de jaarrekening, de (meerjaren) begroting, het beleidsplan en belangrijke kapitaalinvesteringen van de stichting. De commissie bestaat uit twee leden van de Raad van Toezicht. Aan de bijeenkomsten van deze commissie hebben in 2020 ook deelgenomen de directeur en de manager bedrijfsvoering.

4.3.2. Optimale besteding van middelen

De stichting streeft naar een goede balans tussen efficiëntie (doelmatigheid) en effectiviteit (doeltreffendheid). Naast de hoofddoelstelling houdt het Nationaal Ouderenfonds zich bezig met het werven van fondsen om alle activiteiten te kunnen financieren. Uitgangspunt voor de fondsenwerving zijn de richtlijnen van Goede Doelen Nederland en de CBF-erkenningsregeling.

Meerjarenbeleidsplan geeft richting

Er is een meerjarenbeleidsplan (inclusief meerjarenraming) opgesteld dat de beleidsdoelen en de financiële kaders aangeeft voor de komende jaren. Deze activiteiten vertalen zich in afdelingsoverstijgende organisatie-doelstellingen voor ieder kalenderjaar en in werkplannen voor de afdelingen. Op financieel gebied krijgen de plannen vorm in een jaarbegroting. De Raad van Toezicht keurt deze (financiële) plannen goed.

Beleid ten aanzien van de continuïteitsreserve

De continuïteitsreserve is bedoeld voor de situatie dat de inkomsten onverhoopt zouden tegenvallen, terwijl de vaste kosten nog voor een bepaalde periode zullen doorlopen vanwege bestaande verplichtingen. Door op dat moment gebruik te maken van deze reserve is het mogelijk een periode te overbruggen om de terugval in inkomsten te herstellen of de bedrijfsvoering aan te passen. De gewenste omvang is berekend conform de rekenmethodiek uit de richtlijn van het CBF (Centraal Bureau Fondsenwerving).

Beleggingsbeleid

Er wordt een defensief beleggingsbeleid gevoerd waarbij risico's zoveel als mogelijk worden gespreid over verschillende beleggingsvormen. Er is sprake van een open, transparant, duurzaam en maatschappelijk verantwoord beleggingsbeleid waarbij de vermogensbeheerder (Van Lanschot) veiligheid en continuïteit combineert met een rendement dat de inflatie kan goedmaken.

CBF en ANBI

Het Nationaal Ouderenfonds is door het CBF erkend als een Erkend Goed Doel. Het Centraal Bureau Fondsenwerving (CBF) is een onafhankelijke organisatie die sinds 1925 fondsenwervende organisaties monitort. Het belangrijkste doel van het CBF is het bewerkstelligen van betrouwbare fondsenwerving en uitgaven van goede doelen. Ook het geven van transparante informatie over fondsenwervende instellingen aan het Nederlandse publiek en de regering zijn essentieel. Daarnaast zijn we aangemerkt als ANBI-instelling. Hierdoor zijn giften aan de organisatie, binnen de geldende regels, fiscaal aftrekbaar.

Code Goed Bestuur

De Code Goed Bestuur of de Code Wijffels, genoemd naar de voorzitter van de commissie die de code heeft ontworpen, is sinds 2005 de regeringscode voor fondsenwervende organisaties in Nederland. In 2007 is de Code Goed Bestuur opgenomen in de CBF Erkenning. De code schrijft bepaalde transparantie en integriteit van het bestuur en toezicht voor, vraagt openheid over de effectiviteit van de bestedingen en wil aandacht voor een zorgvuldige omgang met belanghebbende en het afleggen van verantwoording. Het Ouderenfonds handelt conform de Code Goed Bestuur en draagt zoals hierboven genoemd de CBF Erkenning. Daarnaast hanteert het Ouderenfonds de governancecode van Sociaal Werk Nederland, gekoppeld aan de CAO.

Goede Doelen Nederland

Het Nationaal Ouderenfonds is lid van en volgt de gedragsregels van Goede Doelen Nederland, de brancheorganisatie van erkende en in Nederland gevestigde goede doelen. Directeur Corina Gielbert is lid van het bestuur van Goede Doelen Nederland [portefeuille financiën].

Alliantie Mobiliteit

Het Nationaal Ouderenfonds start in 2020, in samenwerking met de Maatschappelijke Alliantie, een Alliantie Mobiliteit met verschillende potentiële partners. We verkennen op welke manier we gezamenlijk mobiliteit voor ouderen kunnen optimaliseren. Nu ouderen langer thuis moeten blijven wonen, is het belangrijk dat zij dit kunnen doen met behoud van kwaliteit van en regie over hun leven. Mobiliteit is hierbij volgens ouderen een van de belangrijkste factoren en een voorwaarde om controle over hun eigen leven te behouden, dingen te kunnen blijven doen die belangrijk voor hen zijn en sociale contacten te onderhouden. Zonder mobiliteit verkleint hun leefwereld en sociale netwerk. In 2021 onderzoeken we verder de mogelijke oplossingen en rollen en bijdragen van de partners.

Maatschappelijk verantwoord ondernemen

Maatschappelijk verantwoord ondernemen is het hart van het werk van het Ouderenfonds. Iedere dag weer zetten we ons in voor ouderen. Uiteraard doen we dit met onze diensten, projecten en activiteiten. We stimuleren ouderen om actief ouder te worden, zetten ons in voor een leeftijdsvriendelijke omgeving en bestrijden eenzaamheid. We richten ons hierbij niet uitsluitend op de ouderen zelf, maar ook op hun naasten en op de samenleving. We werken nauw samen met bedrijven en instanties, overheden, donateurs, ambassadeurs en vrijwilligers. We verbinden mensen en organisaties om ons gezamenlijk in te zetten voor een samenleving waarin ouderen de mogelijkheden en kansen hebben om oud te worden zoals zij dit zelf willen.

Risicoanalyse

Het Nationaal Ouderenfonds brengt sinds 2016 jaarlijks de risico's van haar werk in kaart. Het doel is om risico's te inventariseren en hierop te acteren nog voordat incidenten zich kunnen voordoen.

Methode

Het managementteam stelt de risico's op strategisch en operationeel niveau vast. Deze risico's krijgen een score. Het bruto risico wordt berekend door de kans dat het risico daadwerkelijk optreedt (scorekans) te vermenigvuldigen met het effect (impact). Het managementteam brengt in kaart welke mogelijkheden het Ouderenfonds hanteert om het bruto risico te verlagen. Tenslotte wordt bepaald wat de consequenties van deze maatregelen zijn op het bruto risico en volgt hieruit het netto risico. De Raad van Toezicht wordt op de hoogte gesteld van de risico-inventarisatie.

De grootste risico's voor het Ouderenfonds worden hieronder toegelicht.

Economische situatie [zakelijke partners, fondsen, donateurs]

In het verleden wierf het Ouderenfonds gelden voor het jaar waarin ook de daadwerkelijke uitvoering gerealiseerd wordt. Dat zorgde voor een 'ad-hoc' cultuur en leidde soms tot ingrijpen in projecten en diensten wanneer de financiering niet rondkwam. Deze situatie is onwenselijk. Daarom werkt het Ouderen-

"Voetbal is mijn ding en dat blijft mijn ding! Door Old-Stars *walking football* sta ik nog steeds op het veld. Ik hoop dat ik fit blijf, zodat mijn kleinzoon als hij groot is met zijn oma kan voetballen."

Conny Koreman

fonds sinds een aantal jaar toe naar een situatie met meer duurzame zakelijke partners (het liefst meerjarencontracten), meer ongeoormerkt geld (via [Vrienden]loterij en particuliere donateurs). Dit moet zorgen voor een meer stabiele basis. De eerste stappen zijn hier inmiddels in gemaakt. Waar in het verleden nog te weinig spreiding was in verschillende inkomstenbronnen en een te grote afhankelijkheid van één bron (de loterij), blijkt uit onderzoek van het CBF in 2020 dat het Ouderenfonds als beste uit de bus komt bij de grotere goede doelen wanneer het gaat om spreiding van inkomstenbronnen. Een mooi resultaat van de afgelopen jaren.

Reputatieschade (fysieke of financiële mishandeling, seksueel misbruik)

Gezien de statistieken weet ook het Ouderenfonds dat het risico aanwezig is dat er binnen het Ouderenfonds sprake is van seksueel of ander misbruik. Door het goed screenen van vrijwilligers, het plan om structureel voor iedere vrijwilliger een VOG (Verklaring Omtrent het Gedrag) aan te vragen, protocollen en werkwijzen probeert het Ouderenfonds het risico beheersbaar te houden. Er zijn protocollen ontwikkeld voor het geval er een incident plaatsvindt, er is intern gekeken naar risicovolle issues en zijn er veelgestelde vragen opgesteld voor het geval er een incident plaatsvindt. Het Ouderenfonds is hier goed op voorbereid. Toch laten we het risico staan omdat we weten dat ondanks goede voorbereiding het een aanzienlijk risico is en blijft.

Benodigde data niet volledig beschikbaar, te arbeidsintensief en foutgevoelig

Begin 2020 blijkt dat het toch niet mogelijk is om alle benodigde informatie vast te leggen in ons CRM-systeem MIES en dat het nodig is om ook Salesforce aan te schaffen voor werving en het vastleggen van donateursgegevens. Aan de koppeling tussen deze systemen wordt inmiddels hard gewerkt en besloten is dat Salesforce het centrale CRM-systeem wordt waarin alle gegevens worden vastgelegd. Binnen het Ouderenfonds was de governance inzake ICT, systemen en gegevens niet voldoende duidelijk. Deze wordt op dit moment vastgelegd. Om de laatste slag te maken in het systeem is er een duidelijke ICT roadmap. Om meer op data te kunnen sturen is er een data-analist aangenomen.

Pandemie

Door de coronapandemie en de bijbehorende maatregelen is het voor een groot deel van onze programma's en diensten niet mogelijk om op de reguliere manier door te gaan. Dit betekent ook dat geldstromen worden opgeschort totdat deze programma's weer kunnen draaien. De pandemie heeft een enorm effect op de continuïteit van projecten en diensten maar ook op de inkomsten die gekoppeld zijn aan programma's. Met name in het tweede kwartaal 2020 daalden de inkomsten met € 1,2 miljoen ten opzichte van dezelfde periode in het jaar daarvoor. Tegelijkertijd komt er grote aandacht voor het probleem eenzaamheid en hebben we een aantal diensten fors opgeschaald. Uiteindelijk sluiten we het jaar financieel goed af. Doordat het thema ouderen en eenzaamheid zo zichtbaar wordt, leidt dat tot nieuwe geldstromen. Intern is het goed gelukt om snel over te gaan naar digitaal werken. Tegelijkertijd zien we dat het personeel moe is van het vele schakelen: het continu op- en afschalen van projecten en diensten. Dit vraagt veel van ieders creativiteit en flexibiliteit.

Twee risico's zijn verlaagd ten opzichte van 2019:

Continuïteitsreserve

De continuïteitsreserve van het Ouderenfonds is verbeterd en daarom is het risico ook verlaagd. Toch voldoet de reserve nog niet aan de criteria van de commissie Herkströter. De afgelopen 3 jaar is er gedoteerd om de reserve op pijl te brengen. Ook de komende jaren zal er gedoteerd worden totdat de reserve op het gewenste peil is. Dit is opgenomen in de meerjarenbegroting.

Liquiditeit

Ook het risico ten aanzien van liquiditeit is verlaagd. Door de dotaties aan de continuïteitsreserve is er meer liquiditeit. Het Ouderenfonds is in control en kent een goede liquiditeitsbegroting en actuele stand, die iedere maand in het managementteam wordt besproken. Omdat er dit jaar door de coronapandemie geen nieuwe bussen zijn aangeschaft, is er dit jaar op geen enkel moment een liquiditeitsprobleem geweest.

Fraude-inventarisatie

De risico's van mogelijke fraude worden frequent geïnventariseerd en beoordeeld op de mate van waarschijnlijkheid waarmee ze zich kunnen voordoen en welke impact deze kunnen hebben. De fraude-inventarisatie maakt deel uit van de risico-inventarisatie van het Ouderenfonds, die met regelmaat door het managementteam wordt besproken. Uit de inventarisatie is gebleken dat de risico's in dit opzicht klein zijn. Er zijn geen indicaties dat zich in het verslagjaar 2020 fraudegevallen hebben voorgedaan.

4.3.3. Omgang met belanghebbenden

Het Ouderenfonds streeft naar tevredenheid van belanghebbenden (stakeholders). Personeel, ouderen, vrijwilligers en donateurs nemen daarbij een belangrijke plaats in. Het Ouderenfonds beschikt over meerdere instrumenten om de tevredenheid van haar belanghebbenden te peilen. Periodiek voert de stichting tevredenheidsonderzoeken uit onder medewerkers, ouderen, vrijwilligers en donateurs.

Stichtingen Seniorenplezier en Seniorenwens

De samenwerking met beide stichtingen zal in 2021 resulteren in een juridische fusie aangezien dit voor bestuur en uitvoering efficiënter zal zijn.

4.4. Onze vrijwilligers

Vrijwilligers zijn van onschatbare waarde voor onze organisatie en voor de ouderen die deelnemen aan onze projecten en diensten. Zonder vrijwilligers geen Ouderenfonds: in bijna al onze activiteiten vormen vrijwilligers de spil. Van vrijwilligers die bellen voor de Zilverlijn tot de chauffeurs op de Boodschappen-PlusBus. In 2020 zijn er totaal 9.500 vrijwilligers actief geweest. Daarnaast zetten ruim 3.000 medewerkers van bedrijven zich eenmalig vrijwillig in.

Vrijwilligersbeleid

De focus van het team Vrijwilligers ligt in 2020 op het doorontwikkelen van het huidige beleid. Daarnaast starten we met het bouwen van communities, wat leidt tot de eerste bijeenkomsten voor vrijwilligers van de Samen Breien-clubs en de BoodschappenPlusBussen. Vrijwilligers bij elkaar brengen is leerzaam, inspirerend en stimuleert hen om zich voor ouderen in te blijven zetten. Erkenning, waardering en beloning zijn voor elke vrijwilliger belangrijk. Dit jaar ontvangen alle actieve vrijwilligers op de Dag van de Vrijwilliger een bedankkaart met een klein cadeautje. Omdat we met een soms kwetsbare doelgroep werken, vragen we vanaf dit jaar aan de vrijwilligers die worden aangestuurd door het Ouderenfonds om een Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG) aan te vragen.

Communicatie vrijwilligers

Alle vrijwilligers ontvangen 6 keer per jaar een digitale nieuwsbrief. In de nieuwsbrieven staan onderwerpen die betrekking hebben op het specifieke vrijwilligerswerk dat de vrijwilliger verricht en vrijwilligersvacatures bij andere projecten en diensten. Zo bevorderen we de dynamiek in het vrijwilligersbestand.

Vooruitblik 2021

In 2021 richt het Ouderenfonds zich op het opzetten van een vrijwilligerspanel, de ontwikkeling van een aansprekend beleid en de opbouw van communities om vrijwilligers beter te leren kennen en hen te verbinden, motiveren, inspireren en opleiden.

Comité van Aanbeveling

Verschillende Bekende Nederlanders dragen het Ouderenfonds een warm hart toe en zetten hun bekendheid in om aandacht te vragen voor steun aan eenzame en kwetsbare ouderen. Ons Comité van Aanbeveling bestaat op 31 december 2020 uit John Bernard, Janneke Brinkman-Salentijn, Hans Liberg, Alexander Rinnooy Kan, Jaap Rost Onnes, Erica Terpstra, Maartje van Weegen, Els Blokker, Gerdi Verbeet en Jannet van Zadelhoff.

5. Onze financiën (samenvatting)

Staat van baten en lasten 2020

Werkelijk 2020

Begroot 2020

Werkelijk 2019

BATEN

Baten van particulieren	813.998	755.751	895.205
Baten van bedrijven	1.133.328	1.052.383	1.409.136
Subsidies van overheden	818.101	903.771	685.338
Baten van loterijorganisaties	3.441.988	3.695.022	3.328.208
Baten van andere organisaties zonder winststreven	1.707.298	1.617.735	1.474.578

Som der baten**7.914.713****8.024.662****7.792.465****LASTEN****besteed aan doelstellingen**

Projectsubsidies	101.303	90.773	82.104
Evenementen	662.863	818.018	963.070
Projecten en diensten	3.527.579	3.258.337	3.299.480
Innovatie projecten	671.870	799.167	755.391
Pleitbezorging en communicatie	587.923	611.076	483.511
Overige lasten doelstelling	167.505	275.000	147.651
Totaal doelstelling	5.718.543	5.852.371	5.731.207
Lasten werving baten	1.542.940	1.603.752	1.340.957
Lasten beheer en administratie	308.679	260.493	480.205

Som van de lasten**7.569.662****7.716.616****7.552.369**

Saldo voor financiële baten en lasten	345.051	308.046	240.096
Saldo financiële baten en lasten	19.228	-32.500	60.422
Saldo na financiële baten en lasten	364.279	275.546	300.518

Besteding aan doelstellingen in % van de totale baten	72,2%	72,9%	73,5%
Besteding aan doelstellingen in % van de totale lasten	75,5%	75,8%	75,9%
Lasten werving baten in % van de totale lasten	19,5%	20,0%	17,2%
Lasten beheer en administratie in % van de totale lasten	4,1%	3,4%	6,4%

Wij houden ons aan het CBF-keur: het Nationaal Ouderenfonds streeft ernaar om de lasten werving baten en beheer en administratie zo laag mogelijk te houden, zodat een zo groot mogelijk aandeel naar de doelstelling gaat.

Vermogen per 31 december 2020

31 december 2020

31 december 2019

Stichtingskapitaal		45		45
Continuïteitsreserve	2.280.607		2.071.782	
Bestemmingsreserve	402.516		208.673	
Bestemmingsfonds	417.417		455.806	
Totaal vermogen	3.100.585		2.736.306	

Vermogensbeleid

Het Nationaal Ouderenfonds werft zelfstandig middelen voor projecten, programma's en activiteiten die invulling geven aan haar doelstelling. Om haar doelstelling te waarborgen houdt het Ouderenfonds als prudente organisatie algemene en specifieke reserves aan. Deze blijven ruimschoots binnen de wettelijk gestelde normen.

Het positief saldo over 2020 bedraagt € 364.279. Het volledige saldo heeft een bestemming gekregen. Na verrekening van dit saldo bedraagt het totale vermogen van het Nationaal Ouderenfonds per eind 2020 € 3.100.585.

Hoofdpijnen voor het vermogensbeleid van het Nationaal Ouderenfonds zijn:

- Een reservering van middelen is wenselijk voor de continuïteit van steun aan de doelstelling.
- Een reserve als bron van inkomsten is toegestaan als de opbrengst ervan wenselijk is voor de realisatie van de doelstelling op de langere termijn.

Het Nationaal Ouderenfonds kent een continuïteitsreserve. Dit betekent dat we aan onze lopende verplichtingen kunnen voldoen, mochten plotseling alle inkomsten wegvallen. Ultimo 2020 is de continuïteitsreserve gelijk aan ongeveer 0,6 maal de kosten van de werkorganisatie (inclusief kosten fondsenwerving). De Raad van Toezicht heeft met het bestuur afgesproken te streven naar een continuïteitsreserve op termijn van een factor 1,0. Er is een beleid ingezet om in de komende jaren het gewenste niveau te bereiken.

Het Nationaal Ouderenfonds heeft twee bestemmingsreserves, namelijk een bestemmingsreserve activa (€ 152.516) en een bestemmingsreserve ter versterking van onze donateursbase (€ 250.000). Het bestemmingsfonds op naam, Stichting Ab Laane, is in 2020 afgenomen met € 38.389 en bedraagt per eind 2020 € 417.417.

Beleggingsbeleid

Een deel van het vermogen van het Nationaal Ouderenfonds is belegd in effecten. Gestreefd wordt naar een verantwoorde verhouding vastrentende waarden, alternatieve beleggingen en aandelenbeleggingen met beperkt risico. Het streven is een mix te vinden waarbij het rendement voldoende hoog is en de risico's van waardedaling tegelijkertijd beperkt zijn. Deze bestendige gedragslijn heeft in de achterliggende jaren tot relatief goede resultaten geleid en zal ook in de nabije toekomst worden gehandhaafd. In 2020 bedroeg het netto rendement van de beleggingen 3,3%.

Voor wat betreft de wellicht direct voor de exploitatie benodigde liquide middelen is gekozen voor direct opeisbare spaartegoeden.

"Ze hebben zo'n leuke middag georganiseerd. Er waren twee dames verkleed als zwaan en er werden enorme bellen geblazen. Dat was echt heel gezellig, zelfs op anderhalve meter afstand."

Corry Zanin van der Kallen

over Nationale Ouderendag bij
breiclub Ut' Meijerke in Den Bosch

Financiële risico's

Het Nationaal Ouderenfonds streeft ernaar zo veel mogelijk duurzame hulp te bieden en projecten en diensten voor de lange termijn te kunnen garanderen. Het risico bestaat echter dat dit door tegenvallende inkomsten niet haalbaar is, waardoor voortzetting van projecten niet mogelijk is. Om dit risico te vermijden, hanteert het Ouderenfonds verschillende manieren om fluctuerende inkomsten op te vangen. Zo worden inkomsten via meerdere bronnen verkregen: uit nalatenschappen, direct mailing, donaties van particulieren en bedrijven, bijdragen van vermogensfondsen en van de VriendenLoterij. In een recent onderzoek van het CBF is het Nationaal Ouderenfonds op nummer één geëindigd als het gaat om een zo evenwichtig mogelijke verdeling van de inkomsten over de diverse bronnen. Hierbij is gekeken naar (goede doelen) organisaties met inkomsten hoger dan € 2 miljoen. Het Nationaal Ouderenfonds voldoet aan de bestuurlijke en financiële normen van het Centraal Bureau Fondsenwerving (CBF), Goede Doelen Nederland en de Code Goed Bestuur.

Impact coronapandemie

Aan het begin van het financiële jaar 2020 is de begroting aangepast aan de toen bekend geworden maatregelen vanuit het RIVM. De realisatie is vrijwel conform de bijgestelde begroting uitgekomen doordat de noodzakelijke maatregelen zijn genomen.

Voor 2021 is het de uitdaging om binnen de kaders van een beperkte liquiditeit de ambitie waar te maken. Naar verwachting zal geheel 2021 nog in het teken staan van de uitloop van de pandemie en beperkende maatregelen. Naar verwachting zal de economie verder krimpen en wij zullen dus continue moeten monitoren wat de mogelijkheden zijn en op basis daarvan moeten bijsturen.

Begroting 2021

De baten voor 2021 worden begroot op ruim € 8 miljoen en liggen daarmee op het niveau van 2019 (zowel werkelijk behaald als begroot). Het saldo na financiële baten en lasten is afgerond € 223.000 positief. Na het definitief worden van de begroting 2021 is besloten om in 2020 een bestemmingsreserve versterking donateursbase te vormen en deze in zijn geheel aan te spreken in 2021. Daardoor zal het resultaat over 2021 met € 250.000 naar beneden worden bijgesteld tot een negatief resultaat van € 27.000. Daartegenover staat de vrijval van de gevormde bestemmingsreserve zodat er weer voldoende ruimte ontstaat voor de gewenste toevoeging aan de continuïteitsreserve.

Begroting 2021	begroot 2021	werkelijk 2020	begroot 2020
BATEN			
Baten van particulieren	1.349.721	813.998	755.751
Baten van bedrijven	1.190.000	1.133.328	1.052.383
Subsidies van overheden	669.637	818.101	903.771
Baten van loterijorganisaties	3.050.000	3.441.988	3.695.022
Baten van andere organisaties zonder winststreven	1.828.667	1.707.298	1.617.735
Som der baten	8.088.025	7.914.713	8.024.662
LASTEN			
Besteed aan doelstellingen			
Projectsubsidies	144.047	101.303	90.773
Evenementen	827.441	662.863	818.018
Projecten en diensten	3.563.976	3.527.579	3.258.337
Innovatie projecten	627.764	671.870	799.167
Pleitbezorging en communicatie	672.058	586.923	611.076
Overige lasten doelstelling	125.000	167.505	275.000
Som der bestedingen incl. uitvoeringskosten	5.960.286	5.718.043	5.852.371
Lasten werving baten	1.551.735	1.542.940	1.603.752
Lasten beheer en administratie	352.731	308.679	260.493
Som van de lasten	7.864.752	7.569.662	7.716.616
Saldo voor financiële baten en lasten	223.273	345.051	308.046
Saldo financiële baten en lasten	0	19.228	-32.500
Saldo na financiële baten en lasten	223.273	364.279	275.546
Lasten werving baten in % van de baten	19%	19%	20%
RESULTAAT BESTEMMING			
Bestemmingsreserves	23.273	193.843	75.546
Bestemmingsfondsen	0	-38.389	0
Mutatie in continuïteitsreserve	200.000	208.825	200.000
Totaal bestemming	223.273	364.279	275.546

6. Verklaring Raad van Toezicht

Verklaring Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht (RvT) van het Nationaal Ouderenfonds heeft een toezichthoudende rol, fungeert als klankbord voor de directie en is werkgever van de directeur. De Raad van Toezicht komt minimaal 4 keer per jaar bijeen en stelt onder meer het jaarplan, de begroting, het bestuursverslag en de jaarrekening vast.

De Raad van Toezicht onderschrijft en handelt naar de principes van het CBF, de Code Goed Bestuur, de governancecode van de brancheorganisatie Sociaal Werk Nederland en de gedragsregels van Goede Doelen Nederland. Het profiel en de taken van de Raad van Toezicht zijn vastgelegd in statuten. Leden worden geworven op basis van een gezamenlijk opgesteld profiel via een open procedure. De leden van de Raad van Toezicht zijn onafhankelijk en onbezoldigd en ontvangen geen onkostenvergoeding. Zie de bijlage voor een overzicht van hoofd- en nevenfuncties van de leden van de Raad van Toezicht.

Wouter Kolff is sinds 2019 voorzitter van de Raad van Toezicht. De overige leden zijn Tinie Kardol, Marlies Sikken en Franck Erkens. Roy Rempe heeft in 2020 afscheid genomen van de Raad van Toezicht waar hij zich met veel energie voor heeft ingezet. De Raad van Toezicht dankt hem voor zijn inzet en betrokkenheid de afgelopen jaren. Op dit moment wordt gewerkt aan het invullen van de vacature die is ontstaan door het vertrek van de heer Rempe. Binnen de Raad van Toezicht is een auditcommissie die in 2020 nog bestond uit Marlies Sikken en Roy Rempe. De rol van Roy Rempe is met ingang van september 2020 overgenomen door Tinie Kardol. Daarnaast bestaat de remuneratiecommissie uit Franck Erkens en Wouter Kolff.

De Raad van Toezicht van het Nationaal Ouderenfonds kijkt terug op een bewogen jaar. Na een ambitieuze start werd juist de doelgroep van het Ouderenfonds hard geraakt door de coronacrisis. De organisatie is zeer flexibel en wendbaar gebleken. Veel programma's konden niet doorgaan vanwege het verbod op samenkomsten. Maar juist de programma's die contact op afstand verzorgen, konden snel opgeschaald worden. Zo konden honderden extra ouderen bereikt worden met een telefoongesprek, kaartje of online les. Daarnaast werden er alternatieven bedacht zoals de Nationale Balkon Beweegdag, een Nationale Ouderendag met verrassingen op afstand en feestelijke kerstpakketten als vervanging voor de kerstdiners. Ook fondsen en zakelijke partners zagen juist in deze tijden het belang van het Ouderenfonds en hebben zowel in financiële middelen als praktische hulp extra bijgedragen aan de doelstellingen.

Ook 2021 zal een jaar zijn waarin er geïmproviseerd moet worden om juist nu te laten zien dat ouderen er niet alleen voorstaan. Zeker gedurende de coronacrisis staat voor ons de impact die we als organisatie maken voorop. Wij danken alle medewerkers voor hun inzet en zien het nieuwe jaar vol vertrouwen tegemoet wetende dat de organisatie wendbaar is, snel kan opschalen en er prachtige nieuwe projecten in de startblokken staan.

Namens de Raad van Toezicht,

Wouter Kolff
Voorzitter

7. Blik op de toekomst

Strategie 2020-2023: Ouder worden doe je samen

Het Nationaal Ouderenfonds zet zich in voor ouderen in Nederland. Wij geloven in de kunst van het samen ouder worden en de kunst van het ouder zijn.

We richten ons in onze strategie op drie pijlers:

- Wij stimuleren ouderen om bewust sociaal actief te blijven. Zo blijven ze verbonden met anderen en kunnen van betekenis zijn.
- We inspireren de maatschappij om een leeftijdsvriendelijke samenleving te zijn.
- We bestrijden eenzaamheid door activiteiten aan te bieden die ouderen in contact brengen met anderen.

‘Ouder worden doe je samen. Strategie Nationaal Ouderenfonds 2020 – 2023’ vindt u op www.ouderenfonds.nl

Vooruitblik 2021

Ook 2021 zal nog grotendeels bepaald worden door de coronacrisis. Dit betekent dat het Ouderenfonds onverminderd inzet op contact op afstand. De programma's Zilverlijn, Schrijfmaatje en Welkom Online zijn ontzettend waardevol gebleken om ouderen toch te kunnen bereiken.

Daarnaast is er binnen de meerjarenstrategie een aantal speerpunten voor 2021 vastgesteld.

Empowerment

Eenzaamheid ontstaat niet alleen door het gebrek aan sociale contacten maar ook door het gevoel er niet meer toe te doen. Ouderen hebben soms het gevoel dat hun competenties niet meer worden benut. De rol van ouderen als vrijwilliger is krachtig en duurzaam en is voor het Ouderenfonds een uitgangspunt bij de start van activiteiten, bijvoorbeeld bij het nieuwe project Meesterwerk. Met Meesterwerk verbinden we ouderen door culturele en creatieve groepsactiviteiten waardoor nieuwe communities ontstaan. Het is een samenwerking tussen de cultuurprofessional en de ouderen die hierin gezamenlijk optrekken.

Communities

Tijdens de coronacrisis is gebleken dat het hebben van een netwerk ontzettend belangrijk is. Niet alleen voor praktische hulp maar juist voor sociale contacten die voor ouderen niet altijd meer vanzelfsprekend zijn. Daarom zetten we extra in op het verstevigen van onze communities. Vrijwilligers worden nog beter gefaciliteerd om hun werk te kunnen doen en worden verbonden met elkaar om elkaar te inspireren en te ondersteunen.

Bewegen

In aanloop naar de post-coronasamenleving willen we meer dan ooit het belang van sport en beweging voor ouderen onderstrepen. Want als we straks kunnen uitkijken naar de opening van sportclubs, willen we dat ouderen daar terecht kunnen om te werken aan hun mentale en lichamelijke weerbaarheid. Het is nog steeds onze ambitie dat iedere oudere zich kan aansluiten bij een sportvereniging bij hem of haar in de buurt met een aangepaste spelvorm of zelf op een goede manier in beweging kan blijven. We zetten ons daarom niet alleen in voor de aansluiting van nieuwe spelvormen bij OldStars Sport maar ook voor het ontwikkelen van enkele individuele sportvormen. Daarnaast starten we met een programma om ouderen in verzorgingstehuizen met plezier te laten bewegen.

"Tot een paar jaar geleden werkte ik als bouwkundige. Nu ik niet meer werk, mis ik contacten met collega's en merk ik hoe snel je kunt vereenzamen. Anderen van mijn leeftijd herkennen het gevoel dat eenzaamheid op de loer licht. Toen ik hen benaderde om te helpen bij De Derde Helft, zeiden de meesten meteen 'ja'."

Roelof Schraa

vrijwilliger bij De Derde Helft in Lelystad

Digitalisering

Door de coronacrisis heeft de mate van digitalisering een nog grotere sprong gemaakt, waarbij de tweedeling tussen digitaal vaardige en niet-digitaal vaardige mensen groter is geworden. Al voor de coronacrisis trok het Ouderenfonds, samen met andere organisaties, aan de bel om te laten weten dat er meer hulp nodig is om ouderen online verder te helpen. Hoewel de meeste ouderen toegang tot het internet hebben, voelt de helft van de 55-plussers zich niet digitaal vaardig genoeg. Niet alleen blijft het Ouderenfonds zich hiervoor inzetten met het programma Welkom Online, waarbij ouderen digitaal vaardig worden, maar ook met de ontwikkeling van een nieuw, breder programma. Hierbij is het doel om 55-plussers eigen regie te laten houden in een wereld waar technologie en digitalisering een steeds grotere rol speelt in het dagelijks leven.

Bijlagen

Hoofd- en nevenfuncties directie en Raad van Toezicht

De directeur en de leden van de Raad van Toezicht hebben naast hun werk voor het Ouderenfonds, de volgende relevante hoofd- en nevenfuncties.

Corina Gielbert (directeur)

- › Bestuurslid Goede Doelen Nederland
- › Penningmeester Stichting Theehuis te Huizen
- › Bestuurslid Stichting Seniorenplezier en Stichting Seniorenwens

Wouter Kolff (voorzitter RvT)

- › Burgemeester gemeente Dordrecht
- › Onbezoldigde nevenfuncties uit hoofde van het burgemeesterschap (gemeente Dordrecht):
- › Voorzitter regio Drechtsteden
- › Voorzitter Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid
- › Vice-voorzitter politieregio Rotterdam-Rijnmond van de Nationale politie
- › Overige onbezoldigde functies:
- › Voorzitter Koninklijke Nederlandsche Automobielen Club (KNAC)
- › Lid Raad van Toezicht Stichting Fonds voor Verpleegkundigen
- › Vicevoorzitter Familievereniging Kolff
- › Directeur/eigenaar van Hol & Ding Kolff Holding B.V.

Franck Erkens (lid RvT)

- › Directeur Bestuursadvies MN
- › Bestuurslid van de Stichting Intern Toezicht Goede Doelen
- › Voorzitter Raad van Advies Someday

Roy Rempe (lid RvT, in 2020 vanwege einde termijn afgetreden)

- › Directeur-grootdeelaanhouder De Resultatenkwekerij B.V.
- › Aandeelhouder/bestuurder MPR Holding B.V., Allercare, Compartijn, Thuismakers, Wonen bij September
- › Bestuurslid Stichting Brentano's Steun des ouderdoms
- › Bestuurslid stichting Vincent van Gogh Experience Den Haag
- › Raad van Advies Someday

Marlies Sikken (lid RvT)

- › Vice President HR & HSE bij Vattenfall
- › Voorzitter bestuur Orkest Jong en Groot Excelsior te Amsterdam

Tinie Kardol (lid RvT)

- › Adviseur van de Stichting Bevordering Active Ageing
- › Onderzoeker /onderzoeksbegeleider op het gebied van gemeentelijk beleid voor ouderen en deelnemer [2021 en 2022] aan Europees onderzoek naar 'meaningful ageing'.
- › Gastdocent bij SOMT Amersfoort, masteropleiding fysiotherapie in de geriatrie
- › Lid Raad van Toezicht van Encounter, Den Bosch
- › Inleider bij Congressen en Symposia op het gebied van Active Ageing
- › Adviseur projectontwikkeling op het gebied van wooncomplexen voor senioren
- › Lid van de gemeenteraad Uden
- › Columnist Seniorenkrant

Partners

Vele bedrijven, organisaties en fondsen maken ons werk mogelijk. In 2020 zijn onze activiteiten onder andere mogelijk gemaakt en op diverse manieren gesteund door:

<i>ASML</i>	<i>Hoogvliet</i>	<i>Poiesz Supermarkten</i>
<i>ASN Foundation</i>	<i>Huuskjes</i>	<i>PostNL</i>
<i>Beiersdorf</i>	<i>ING</i>	<i>Samsung</i>
<i>Bindinc</i>	<i>innocent drinks</i>	<i>Sligro</i>
<i>Bunzl</i>	<i>Janssen-Cilag BV</i>	<i>Sonneveld</i>
<i>CellNex</i>	<i>Kidsweek</i>	<i>Stern/Mercedes</i>
<i>Coca Cola</i>	<i>KLM</i>	<i>'t Stoepje</i>
<i>COOP</i>	<i>KPN</i>	<i>Topbloemen</i>
<i>CoronaRun</i>	<i>LFE</i>	<i>Van Boxtel hoorwinkels</i>
<i>Deen Zomerbingo</i>	<i>Marine Den Helder</i>	<i>VodafoneZiggo Foundation</i>
<i>Deloitte Impact Foundation</i>	<i>Menzis</i>	<i>Wolplein</i>
<i>Dirk van den Broek</i>	<i>Moam Amsterdam & Bloompost</i>	<i>Zeeman</i>
<i>Euroflorist</i>	<i>Moët&Chandon</i>	
<i>Holland Casino Amsterdam West</i>	<i>Newomij</i>	

En door de volgende fondsen:

<i>Bavo stichting</i>	<i>Stichting Brentano's Steun des Ouderdoms</i>
<i>Blauwe Fonds</i>	<i>Stichting Elise Mathilde Fonds</i>
<i>Coöperatiefonds Rabobank Stad en Midden Groningen</i>	<i>Stichting Femme van der Schaaf</i>
<i>Coovels Smits Stichting</i>	<i>Stichting Fonds van NRC Handelsbladlezers</i>
<i>Cor van Zadelhoff</i>	<i>Stichting Fundatie van Beijeren van Schagen</i>
<i>Croymans</i>	<i>Stichting Goede Doelen W en H</i>
<i>Dr. C.J. Vaillant Fonds</i>	<i>Stichting Gold Star Heracles</i>
<i>Dullertsstichting</i>	<i>Stichting Groenling</i>
<i>FNO</i>	<i>Stichting Het Nieuwe Stads Weeshuis</i>
<i>Fonds 1818</i>	<i>Stichting het OldBurger Weeshuis</i>
<i>Fonds Sluyterman van Loo</i>	<i>Stichting Het R.C. Maagdenhuis</i>
<i>Fundatie van den Santheuvel, Sobbe</i>	<i>Stichting het Roode- of Burgerweeshuis</i>
<i>Haags Groene Kruis Fonds</i>	<i>Stichting Hoffje Codde en Van Beresteyn</i>
<i>Honig Laan Fonds</i>	<i>Stichting Hora</i>
<i>Latteringe-Familie-Fonds</i>	<i>Stichting Kramer Lems</i>
<i>Marion G. Polak Stichting</i>	<i>Stichting Mundo Crastino Meliori</i>
<i>Mr. August Fentener van Vlissingen Fonds</i>	<i>Stichting Retourschip</i>
<i>P.W. Janssen's Friesche Stichting</i>	<i>Stichting Sint Nicolai Broederschap</i>
<i>Pasman Stichting</i>	<i>Stichting Sneek 1818</i>
<i>RCOAK</i>	<i>Stichting Theresia Spijker Fonds</i>
<i>RDO Balije van Utrecht</i>	<i>Stichting Tiny en Anny van Doorne Fonds</i>
<i>Riki Stichting</i>	<i>Stichting Virtutis Opus</i>
<i>Ritske Boelema Gasthuis</i>	<i>Stichting Zabawas</i>
<i>Sint Nicolai Broederschap</i>	<i>Vitus Stichting</i>
<i>Stichting Adessium</i>	<i>VSBfonds</i>
<i>Stichting Aelwijn Florisz</i>	<i>Weldadige Stichting Van Heutz</i>
<i>Stichting Anna Varvers</i>	<i>ZonMW</i>
<i>Stichting Arnold Uleyn</i>	<i>en fondsen die anoniem wensen te blijven.</i>
<i>Stichting Betrokkenen Stedelijke Vernieuwing</i>	

Subsidies werden verstrekt door:

Ministerie van VWS, de provincies Gelderland, Groningen en Friesland en de gemeenten Alphen aan de Rijn, Lelystad, Westland en Zuidplas.

Het programma Innovatie werd mede mogelijk gemaakt door:

Horizon 2020, ZonMW, Active Assisted Living Programme en Erasmus+ programme.

Stichting Nationaal Ouderenfonds

Postbus 2073, 3800 CB Amersfoort

T 088 344 2000

info@ouderenfonds.nl

www.ouderenfonds.nl

KvK 41150459

Rekening NL94 RABO 0311 9117 57

 [@ouderenfonds](https://twitter.com/ouderenfonds)

 facebook.com/ouderenfonds

STICHTING NATIONAAL OUDERENFONDS

JAARREKENING 2020

22 april 2021

JAARREKENING 2020

Inhoudsopgave	blad
Balans per 31 december 2020	3
Staat van baten en lasten over het boekjaar 2020	4
Kasstroomoverzicht 2020	5
Algemene toelichting en grondslagen	6
Toelichtingen op de balans per 31 december 2020	8
Toelichtingen op de staat van baten en lasten 2020	12
Toelichting bestedingen 2020	17
Ondertekening van de jaarrekening	18
Controleverklaring	19

BALANS PER 31 DECEMBER 2020	31 december 2020		31 december 2019	
	€	€	€	€
VASTE ACTIVA				
Immateriële vaste activa	796.934		1.209.825	
Materiële vaste activa	<u>1.895.712</u>		<u>2.478.331</u>	
Som der vaste activa		2.692.646		3.688.156
VLOTTENDE ACTIVA				
Vorderingen en overlopende activa	2.526.279		3.661.962	
Effecten	598.077		580.275	
Liquide middelen	<u>927.813</u>		<u>583.912</u>	
Som der vlottende activa		4.052.169		4.826.148
TOTAAL ACTIVA		<u>6.744.815</u>		<u>8.514.304</u>
KAPITAAL, RESERVES EN FONDSSEN				
STICHTINGSKAPITAAL		45		45
RESERVES EN FONDSSEN				
Continuïteitsreserve	2.280.607		2.071.782	
Bestemmingsreserves	<u>402.516</u>		<u>208.673</u>	
	2.683.123		2.280.455	
Bestemmingsfonds Ab Laane	<u>417.417</u>		<u>455.806</u>	
		3.100.540		2.736.261
		<u>3.100.585</u>		<u>2.736.306</u>
VREEMD VERMOGEN				
Kortlopende schulden	<u>3.644.230</u>		<u>5.777.999</u>	
		3.644.230		5.777.999
TOTAAL PASSIVA		<u>6.744.815</u>		<u>8.514.304</u>

STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2020	werkelijk 2020	begroot 2020	werkelijk 2019
BATEN			
Baten van particulieren	813.998	755.751	895.205
Baten van bedrijven	1.133.328	1.052.383	1.409.136
Subsidies van overheden	818.101	903.771	685.338
Baten van loterijorganisaties	3.441.988	3.695.022	3.328.208
Baten van andere organisaties zonder winststreven	1.707.298	1.617.735	1.474.578
Som van de baten	7.914.713	8.024.662	7.792.465
LASTEN			
BESTEED AAN DOELSTELLINGEN			
Projectsubsidies	101.303	90.773	82.104
Evenementen	662.863	818.018	963.070
Projecten en diensten	3.527.579	3.258.337	3.299.480
Innovatie projecten	671.870	799.167	755.391
Pleitbezorging en communicatie	586.923	611.076	483.511
Overige lasten doelstelling	167.505	275.000	147.651
Som besteed aan doelstellingen	5.718.043	5.852.371	5.731.207
LASTEN WERVING BATEN	1.542.940	1.603.752	1.340.957
LASTEN BEHEER EN ADMINISTRATIE	308.679	260.493	480.205
Som van de lasten	7.569.662	7.716.616	7.552.369
Saldo voor financiële baten en lasten	345.051	308.046	240.096
Netto Financiële baten en lasten	19.228	-32.500	60.422
Saldo na financiële baten en lasten	364.279	275.546	300.518
<u>Bestemming- en continuïteitsreserve</u>			
Dotatie bestemmingsreserve financiering activa	68.843	0	0
Dotatie bestemmingsreserve versterken donateursbase	250.000	75.546	0
Onttrekking project subsidie	-125000	0	0
Onttrekking Fonds Ab Laane	-38.389	0	-11.519
Onttrekking projectgerelateerde fondsen	0	0	-86.350
Dotatie continuïteitsreserve	208.825	200.000	398.387
SALDO NA BESTEMMING	0	0	0

KASSTROOMOVERZICHT (x € 1.000)	2020		2019	
	€	€	€	€
Saldo staat van baten en lasten	364		301	
Afschrijving immateriële vaste activa	601		554	
Afschrijving materiële vaste activa	583		418	
Cashflow		1.547		1.273
Mutatie vorderingen	1.136		-1.403	
Mutatie effecten	-18		232	
Mutatie overige kortlopende schulden	-1.434		1.938	
Mutatie werkkapitaal		-316		767
KASSTROOM UIT OPERATIONELE ACTIVITEITEN		1.232		2.040
Investerings in immateriële vaste activa	-188		-1.089	
Investerings in vaste activa	0		-1.430	
Desinvesterings in vaste activa	0		18	
KASSTROOM UIT INVESTERINGACTIVITEITEN		-188		-2.501
Mutatie kortlopende lening	-700		700	
KASSTROOM UIT FINANCIERINGSACTIVITEITEN		-700		700
Netto kasstroom		344		239
Beginstand liquide middelen		584		345
Eindstand liquide middelen		928		584

ALGEMENE TOELICHTING EN GRONDSLAGEN

ADRES STICHTING

Het adres van de stichting is Smallepad 30-E, 3811 MG Amersfoort. Het inschrijvingsnummer bij de Kamer van Koophandel is 41150459.

DOEL EN MISSIE

Het Nationaal Ouderenfonds zet zich in voor ouderen in Nederland. Wij geloven in de kunst van het samen ouder worden en de kunst van het ouder zijn. Wij stimuleren ouderen om bewust sociaal actief te blijven. Zo blijven ze verbonden met anderen en kunnen van betekenis zijn. En we inspireren de maatschappij om een leeftijdsvriendelijke samenleving te zijn.

GRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

De jaarrekening is opgesteld overeenkomstig Richtlijn 650 Fondsenwervende Organisaties. Tenzij anders vermeld zijn de activa en passiva gewaardeerd tegen verkrijgingsprijzen c.q. nominale waarden. Baten en lasten worden in principe toegerekend aan de periode waarin de prestatie plaatsvindt. Indien een subsidie wordt verkregen, waaraan een terugbetalingsverplichting is verbonden bij het niet besteden van de subsidie overeenkomstig de subsidievoorwaarden, wordt de bate pas verantwoord bij het aangaan van een verplichting tot besteding overeenkomstig de subsidievoorwaarden. Lasten die hun oorsprong hebben in het boekjaar worden in aanmerking genomen zodra deze voorzienbaar zijn.

IMMATERIELE VASTE ACTIVA

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijzen, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden voor loten VriendenLoterij berekend volgens een degressieve methode en voor overige immateriële vaste activa volgens de lineaire methode.

MATERIELE VASTE ACTIVA

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijzen, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikneming. Kosten voor periodiek groot onderhoud worden ten laste gebracht van het resultaat op het moment dat deze zich voordoen.

De van externe partijen ontvangen eigen bijdragen voor BoodschappenPlusBussen worden op de balans verwerkt als vooruitontvangen leasebedragen.

VORDERINGEN

De vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde. Noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

EFFECTEN

De ter beurse genoteerde aandelen en obligaties worden gewaardeerd op de beurswaarde per balansdatum, waarbij zowel ongerealiseerde als gerealiseerde waardeveranderingen direct in de staat van baten en lasten worden verantwoord.

RESERVES EN FONDSSEN

De in het boekjaar gemaakte lasten waarvoor een bestemmingsreserve of -fonds is gevormd, worden in de staat van baten en lasten verantwoord. Dotaties worden gedaan vanuit het resultaat. Beperkingen in de bestemming van bestemmingsreserves worden door de bestuurder aangebracht. Beperkingen in de bestemming van bestemmingsfondsen worden door derden aangebracht.

GRONDSLAGEN VAN HET KASSTROOMOVERZICHT

Het kasstroomoverzicht wordt opgesteld volgens de indirecte methode. In de opstelling wordt de cashflow, die bestaat uit het resultaat vermeerderd met de afschrijvingslasten, afzonderlijk gepresenteerd. Transacties waarbij geen sprake is van directe in- en uitgaande kasstromen (zoals het aangaan van financial lease overeenkomsten) worden enerzijds onder de kasstroom uit investeringsactiviteiten en anderzijds onder de kasstroom uit financieringsactiviteiten gepresenteerd. Betalingen welke voortvloeien uit langlopende leningen worden voor het gedeelte dat betrekking heeft op de rente opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten en voor het gedeelte dat betrekking heeft op de aflossing als kasstroom uit financieringsactiviteiten.

BATEN

Baten uit eigen fondsenwerving zijn verantwoord voor het door het Ouderenfonds ontvangen bedrag, zonder dat de door het Ouderenfonds gemaakte kosten in mindering zijn gebracht. Donaties en giften zijn verantwoord in het jaar waarin zij zijn ontvangen, met uitzondering van ontvangsten, die in het boekjaar zijn toegezegd en kunnen worden toegerekend aan een bepaalde actie in het boekjaar zelf. Giften van een zaak in natura worden gewaardeerd tegen de reële waarde. Giften bestaande uit diensten worden in het algemeen niet financieel verantwoord, tenzij dit op geld waardeerbare diensten van bedrijven betreft. Baten uit nalatenschappen worden verantwoord in het boekjaar waarin de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Baten uit subsidies van overheden worden in principe toegerekend aan de periode waarin de prestatie plaatsvindt. Indien een subsidie wordt verkregen, waaraan een terugbetalingsverplichting is verbonden bij het niet besteden van de subsidie overeenkomstig de subsidievoorwaarden, wordt de bate pas verantwoord bij het aangaan van een verplichting tot besteding overeenkomstig de subsidievoorwaarden.

Baten uit acties van derden worden verantwoord voor het door het Ouderenfonds ontvangen bedrag. Verwerking vindt plaats in het jaar waarin de baten uit de actie van derden is ontvangen dan wel door die derde is toegezegd. Alle baten uit acties van derden zijn vrij besteedbaar.

LASTEN

Bestedingen worden geheel toegerekend aan het jaar van toezegging. De kosten van de eigen organisatie worden toegerekend aan (1) de doelstelling, (2) de werving van baten en aan (3) kosten van beheer en administratie. Kosten van beheer en administratie zijn de kosten die de organisatie maakt in het kader van de interne beheersing en administratievoering en die niet worden toegerekend aan de doelstelling of de werving van baten. De totale kosten van de werkorganisatie worden verbijzonderd naar taakgebieden op basis van salariskosten en formatie. Hiertoe wordt periodiek vastgesteld hoe de tijdsverdeling is over deze verschillende taakgebieden en op basis van deze tijdsverdeling worden de kosten van de werkorganisatie toegerekend.

AANGEPASTE BEGROTING 2020

De coronapandemie heeft grote invloed op de economie en daarmee een ook grote invloed op het Ouderenfonds. Om een gezond organisatie te blijven heeft het Ouderenfonds direct maatregelen getroffen. Op basis van een grondige analyse is de oorspronkelijke begroting 2020 voor de baten teruggebracht van € 9 miljoen naar € 8 miljoen en zijn de lasten daarmee in lijn verlaagd, zodat het saldo baten en lasten vrijwel gelijk is gebleven. In de jaarrekening wordt steeds verwezen naar de bijgestelde begroting 2020. De oorspronkelijke begroting 2020 is te vinden in het jaarverslag over 2019.

GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum te melden die invloed hebben op het beeld dat nu is geschetst

TOELICHTINGEN OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2020

IMMATERIËLE VASTE ACTIVA	Vrienden-		totaal
INTELLECTUELE EIGENDOM	Loterij	overige	2020
boekjaar	€	€	€
Aanschafwaarde per 1 januari	2.193.293	56.318	2.249.611
Investerings in het boekjaar	187.663	0	187.663
Desinvesteringen in het boekjaar	0	0	0
Aanschafwaarde per 31 december	2.380.956	56.318	2.437.274
Afschrijvingen per 1 januari	986.831	52.955	1.039.786
Afschrijvingen in het boekjaar	597.191	3.363	600.554
Afschrijvingen op desinvesteringen in het boekjaar	0	0	0
Afschrijvingen per 31 december	1.584.022	56.318	1.640.340
Boekwaarde per 31 december	796.934	0	796.934

De immateriële vaste activa hebben betrekking op de bedrijfsvoering.

De afschrijvingen zijn gebaseerd op de volgende geschatte economische levensduur:

VriendenLoterij 5 jaar
Overig 3-6 jaar

MATERIËLE VASTE ACTIVA	t.b.v. bedrijfsvoering:		t.b.v. de doelstelling:	
boekjaar	inventaris	hardware	BpB-bussen, enz.	totaal 2020
	€	€	€	€
Aanschafwaarde per 1 januari	138.547	112.478	3.776.999	4.028.024
Investerings in het boekjaar	0	0	0	0
Desinvesteringen in het boekjaar	93.444	0	76.475	169.919
Aanschafwaarde per 31 december	45.103	112.478	3.700.524	3.858.105
Afschrijvingen per 1 januari	24.308	76.207	1.449.177	1.549.692
Afschrijvingen in het boekjaar	76.055	34.982	471.583	582.620
Afschrijvingen op desinvesteringen in boekjaar	93.444	0	76.475	169.919
Afschrijvingen per 31 december	6.919	111.189	1.844.285	1.962.393
Boekwaarde per 31 december	38.184	1.290	1.856.239	1.895.712

Het kantoor in Amersfoort wordt aangepast aan de situatie na de coronapandemie, waarbij er een optimale balans zal ontstaan tussen thuiswerken en het werken op kantoor. Het kantoor zal gebruikt worden voor ontmoeten, verbinden en inspireren en de inrichting wordt daarop aangepast. De bestaande wanden en inventaris zijn zoveel als mogelijk hergebruikt zodat de desinvestering beperkt is gebleven.

De afschrijvingen zijn gebaseerd op de volgende geschatte economische levensduur:

Inventaris	5 jaar
Hardware	3 jaar
Vervoermiddelen	6 jaar

VORDERINGEN EN OVERLOPENDE ACTIVA	2020	2019
	€	€
Debiteuren projecten en diensten	1.306.833	1.459.003
Nog te ontvangen van loterijorganisaties	938.776	1.436.359
Nog te ontvangen baten uit nalatenschappen	223.229	107.418
Nog te verrekenen BTW en BPM	0	531.700
Overige vorderingen en overlopende activa	57.441	127.482
	<u>2.526.279</u>	<u>3.661.962</u>

De post "Debiteuren projecten en diensten" betreft met name toegezegde subsidies van overheden. De post "nog te ontvangen van loterijorganisaties" betreft de afrekening met de VriendenLoterij over het vierde kwartaal. Deze afrekening was in 2019 aanmerkelijk hoger dan 2020 door de extra opbrengsten in het vierde kwartaal uit de PrijzenMarathon.

EFFECTEN	2020	2019
	€	€
Het verloop van de effectenportefeuille gedurende het kalenderjaar is als volgt:		
Boekwaarde per 1 januari	580.275	811.931
Aankopen in het boekjaar	274.240	292.491
Verkopen in het boekjaar	-280.099	-589.947
Koersresultaten in het boekjaar	23.661	65.799
Boekwaarde per 31 december	<u>598.077</u>	<u>580.275</u>

De effectenportefeuille van het Ouderenfonds bestaat uit een verantwoorde verhouding vastrentende waarden, alternatieve beleggingen en aandelenbeleggingen met beperkt risico. Het streven is een mix te vinden waarbij het rendement voldoende hoog is en de risico's van waardedaling tegelijkertijd beperkt zijn.

KAPITAAL, RESERVES EN FONDSEN

Het totale eigen vermogen van het Nationaal Ouderenfonds bedraagt per 31 december 2020 € 3,1 miljoen.

Hoofdpijnen voor het vermogensbeleid van het Ouderenfonds zijn:

* een reservering van middelen is wenselijk voor de continuïteit van steun aan de doelstelling

* vorming van reserves zonder specifieke bestemming is niet wenselijk

* een reserve als bron van inkomsten is toegestaan als de opbrengst ervan noodzakelijk is voor de realisatie van de doelstelling op de langere termijn.

CONTINUITEITSRESERVE	2020	2019
Het verloop is als volgt:	€	€
Stand per 1 januari	2.071.782	1.673.395
Toevoeging	208.825	398.387
Onttrekking	0	0
Stand per 31 december	2.280.607	2.071.782

De continuïteitsreserve wordt sinds 1988 gevoerd om de continuïteit te waarborgen ingeval van tijdelijke sterk terugvallende opbrengsten en om zeker te stellen dat het Ouderenfonds ook in de toekomst aan haar verplichtingen kan voldoen. De huidige beleidslijn van de bestuurder is een continuïteitsreserve op termijn van maximaal 1,0 maal de totale kosten van de werkorganisatie.

Geconstateerd is dat de continuïteitsreserve de afgelopen jaren te laag was en er is daarom een bewuste keuze gemaakt om deze in de komende jaren op het gewenste peil te brengen. Indien de jaarrekening een overschot geeft, na eventuele bestemming aan of uit bestemde fondsen en bestemde reserves, zal dit overschot geheel worden toegevoegd aan de reserve.

BESTEMMINGSRESERVES

Reserve financiering activa	2020	2019
Het verloop is als volgt:	€	€
Stand per 1 januari	83.673	83.673
Toevoeging	68.843	0
Onttrekking	0	0
Stand per 31 december	152.516	83.673

Reserve projectsubsidies	2020	2019
Het verloop is als volgt:	€	€
Stand per 1 januari	125.000	125.000
Toevoeging	0	0
Onttrekking	-125.000	0
Stand per 31 december	0	125.000

Reserve versterking donateursbase	2020	2019
Het verloop is als volgt:	€	€
Stand per 1 januari	0	0
Toevoeging	250.000	0
Onttrekking	0	0
Stand per 31 december	250.000	0

Totaal Bestemmingsreserves per 31 december	402.516	208.673
---	----------------	----------------

Conform richtlijn 650 hebben we een bestemmingsreserve gevormd ten behoeve van activa bedrijfsvoering in de vorm van een reserve financiering activa. Deze is vastgesteld op een 4-jaars gemiddelde. Op deze bestemmingsreserve berust geen verplichting. De reserve projectsubsidies is niet meer relevant en is vrijgevalen. Om de donateursbase te versterken, en om zo de inkomsten op termijn veilig te stellen, hebben wij een bestemmingsreserve gevormd welke in 2021 in zijn geheel zal worden benut voor additionele donateurswerving.

BESTEMMINGFONDS AB LAANE	2020	2019
Het verloop is als volgt:	€	€
Stand per 1 januari	455.806	467.325
Toevoeging	11.705	22.931
Onttrekking	-50.094	-34.450
Stand per 31 december	417.417	455.806

In 2011 heeft het bestuur van Stichting Ab Laane besloten om het beheer van een bedrag, groot € 522.500 bij het Nationaal Ouderenfonds onder te brengen als "fonds op naam". Dit fonds dient te worden besteed overeenkomstig hetgeen bij de schenking is bepaald, te weten voor "intramurale ouderenzorg". In 2020 is een bedrag van € 11.705 toegevoegd aan het fonds (zijnde de som van de rente van het gemiddeld vermogen en een aandeel in de acties VriendenLoterij) en een bedrag van € 50.094 is vanuit het fonds besteed.

Projectgerelateerde fondsen	2020	2019
Het verloop is als volgt:	€	€
Stand per 1 januari	0	86.350
Toevoeging	0	0
Onttrekking	0	-86.350
Stand per 31 december	0	0

KORTLOPENDE SCHULDEN	2020	2019
	€	€
Aan projecten toegezegde subsidies/bijdragen	59.087	27.085
Leveranciers	378.811	1.238.199
Nog niet gerealiseerde beschikkingen innovatie projecten	1.067.036	978.521
Vooruitontvangen bedragen projecten	549.175	1.279.401
Vooruitontvangen leasebedragen BoodschappenPlusBussen	877.987	1.105.700
Belastingdienst loonheffingen	155.978	174.723
BTW af te dragen	107.851	0
Nog te ontvangen facturen	210.190	128.699
Lening t.b.v financiering investering in werving baten	0	700.000
Overige kortlopende schulden	238.115	145.671
	3.644.230	5.777.999

Onder de kortlopende schulden staan verplichtingen met een looptijd van minder dan 1 jaar verantwoord. Verplichtingen die betrekking hebben op jaren, gelegen na één jaar na balansdatum worden verwerkt onder de langlopende schulden. Onder de leveranciers is in 2019 een bedrag van € 1.050.308 opgenomen, dat betrekking heeft op aangeschafte BoodschappenPlusBussen. De lening t.b.v. financiering investering in werving baten is afgesloten bij de Rabobank ter financiering van de investering in lotenwervende acties voor de PrijzenMarathon van de VriendenLoterij is per 31 juli 2020 in zijn geheel afgelost. Onder de nog te ontvangen facturen 2020 is opgenomen de afkoop van het aandeel uit de VriendenLoterij dat is bestemd voor Stichting Gouden Dagen.

NIET IN DE BALANS OPGENOMEN VERPLICHTINGEN EN GESTELDE ZEKERHEDEN

Op 2 januari 2018 is een nieuw kantoor in Amersfoort in gebruik genomen. De huurovereenkomst hiervoor is ingegaan op 1 februari 2018 en heeft een looptijd van zeven jaar met een stilzwijgende verlenging van telkens vijf jaar. De huurprijs van dit nieuwe kantoor wordt jaarlijks herzien op basis van het prijsindexcijfer voor de gezinsconsumptie. De huursom van het kantoorpand bedraagt ultimo 2020 € 10.501 per maand exclusief servicekosten. Een deel van de verdieping zal in 2021 wederom worden onderverhuurd.

NIET IN DE BALANS OPGENOMEN RECHTEN

Het Ouderenfonds heeft met de VriendenLoterij een overeenkomst gesloten inzake uitkering van een jaarlijks uitsluitend door de VriendenLoterij te bepalen bedrag uit het vrij besteedbare deel van de reguliere trekkingen van de VriendenLoterij.

TOELICHTINGEN OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2020

Vanwege de coronapandemie is de oorspronkelijke begroting 2020 aangepast. Veel activiteiten konden niet plaatsvinden door de lockdown en de daaraan gekoppelde inkomsten konden niet worden gerealiseerd. De initieel begrote inkomsten van € 8,9 miljoen zijn verlaagd tot € 8 miljoen en de totale bestedingen zijn evenredig aangepast en verlaagd van € 8,7 miljoen naar € 7,7 miljoen. In de analyse wordt de realisatie vergeleken met de aangepaste begroting 2020 aangezien de oorspronkelijke begroting opgemaakt is voordat er enig effect van de coronapandemie bekend was. In deze begroting zijn wij uitgegaan van een NOW subsidie ad € 149.101 welk bedrag als negatieve kosten is verwerkt. In de realisatie is de NOW als inkomsten genomen aangezien dit beter past bij de aard van de subsidie, namelijk het opvangen van een terugval in inkomsten.

In 2020 hebben wij gebruik kunnen maken van de NOW-1 regeling aangezien de inkomsten in deze periode met 35% zijn gedaald. Mede door deze subsidie is het mogelijk geweest de inkomsten voor de rest van het jaar te herstellen zodat het ontvangen voorschotbedrag vanuit NOW-2 (€ 132.776) in zijn geheel terugbetaald zal worden. Dit bedrag is onder de kortlopende schulden op de balans opgenomen. Inmiddels is de samenstellingsverklaring van de accountant behorende bij NOW-1 opgesteld.

BATEN VAN PARTICULIEREN	werkelijk 2020 €	begroot 2020 €	werkelijk 2019 €
Donaties en giften	608.769	541.801	624.301
Eigen bijdragen	4.171	63.950	128.388
Nalatenschappen en legaten	201.058	150.000	142.516
Som van de baten van particulieren	813.998	755.751	895.205

De baten van particulieren in 2020 hoger dan begroot, met name omdat gedurende het jaar is besloten de investeringen in particuliere fondsenwerving te verhogen. Het Ouderenfonds is voornemens baten uit nalatenschappen en legaten de komende jaren te laten groeien door zich actief te blijven opstellen in voorlichting en communicatie. De eigen bijdragen bij evenementen blijven achter bij de begroting vanwege de coronapandemie.

BATEN VAN BEDRIJVEN	werkelijk 2020 €	begroot 2020 €	werkelijk 2019 €
Giften bedrijven	704.683	798.483	845.494
Baten bedrijven	428.645	253.900	563.642
Som van de baten van bedrijven	1.133.328	1.052.383	1.409.136

Baten van bedrijven zijn gestegen tov begroting, maar blijven wel achter bij 2019. De stijging komt vooral door baten als tegenprestatie van diensten van Innocent die veel hoger uitviel.

SUBSIDIES VAN OVERHEDEN	werkelijk 2020 €	begroot 2020 €	werkelijk 2019 €
Subsidies innovatieprojecten	534.645	807.401	605.017
Subsidies overige programma's	103.510	96.370	80.321
Subsidies NOW1.0	179.946		
Som van de subsidies van overheden	818.101	903.771	685.338

Dit betreft bijdragen die het Ouderenfonds ontvangt van overheden, via organisaties die van overheden verkregen subsidies onder dezelfde voorwaarden toewijzen of verdelen, voor het uitvoeren van innovatie projecten voor ouderen, alsmede voor het OldStars programma. De ontvangen NOW-1 subsidie is tevens verwerkt als subsidies vanuit overheden. Alle subsidies hebben een incidenteel karakter en hebben betrekking op inzet en deelname aan de projecten.

BATEN VAN LOTERIJORGANISATIES	werkelijk 2020	begroot 2020	werkelijk 2019
	€	€	€
VriendenLoterij vaste bijdrage	200.000	200.000	200.000
Geormerkte loten VriendenLoterij	2.957.989	3.173.308	2.936.333
Overige baten VriendenLoterij	283.999	321.714	191.875
Som van de baten van loterijorganisaties	3.441.988	3.695.022	3.328.208

De baten vanuit de vaste bijdrage en de geormerkte loten zijn vrij besteedbaar. Onder overige baten zijn twee projecten opgenomen: € 61.628 voor het project 'Ondersteuning mantelzorgers van partners met dementie' en € 214.500 voor het project 'De derde Helft'. De Vriendenloterij heeft ook een bijdrage van € 7.871 geleverd aan de Nationale Balkon Beweegdag.

BATEN VAN ANDERE ORGANISATIES ZONDER WINST STREVEN	werkelijk 2020	begroot 2020	werkelijk 2019
	€	€	€
Giften voor Premieplanprojecten	0	0	-8.314
Baten voor BoodschappenPlusBussen	601.991	615.000	502.843
Giften voor andere projecten	1.105.307	1.002.735	980.049
Som van de baten van andere organisaties	1.707.298	1.617.735	1.474.578

De baten voor BoodschappenPlusBussen zijn in 2020 hoger dan in 2019 door de uitbreiding van het aantal bussen. De giften voor andere projecten zijn hoger dan begroot, met name door de opschaling van Zilverlijn, Schrijfmaatje en Welkom Online.

BESTEED AAN PROJECTSUBSIDIES	werkelijk 2020	begroot 2020	werkelijk 2019
	€	€	€
Toekenning van subsidies aan projecten	50.096	60.000	51.389
Kosten van de werkorganisatie	51.207	30.773	30.715
Totaal besteed aan de doelstelling	101.303	90.773	82.104

Dit betreft in 2020 met name subsidies, die worden verstrekt vanuit het bestemmingsfonds Ab Laane.

BESTEED AAN EVENEMENTEN	werkelijk 2020	begroot 2020	werkelijk 2019
	€	€	€
Activiteiten gedurende het gehele jaar (incl. kerst)	312.298	466.651	569.000
Kosten van de werkorganisatie	350.565	351.367	394.070
Totaal besteed aan de doelstelling	662.863	818.018	963.070

Het Ouderenfonds heeft in 2020 door de coronapandemie het aantal activiteiten en uitstapjes moeten reduceren en er waren nauwelijks zomeractiviteiten. De werkorganisatie is volop bezig geweest met alternatieven op afstand, aangepaste activiteiten en nieuwe concepten voor de periode na de pandemie. Zo zijn de kerstdiners omgezet in het uitleveren van kerstboxen met een hoger bereik dan de oorspronkelijke diners, maar tevens met hogere kosten.

BESTEED AAN PROJECTEN EN DIENSTEN	werkelijk 2020	begroot 2020	werkelijk 2019
	€	€	€
Besteed d.m.v. uitgaven aan derden	1.502.592	1.338.433	1.377.518
Kosten van de werkorganisatie	2.024.987	1.919.904	1.921.962
Totaal besteed aan de doelstelling	3.527.579	3.258.337	3.299.480

De uitgaven zijn hoger dan de begroting. De belangstelling voor de BoodschappenPlusBussen is onverminderd groot. Eind 2020 rijden er meer dan 100 BoodschappenPlusBussen in Nederland.

Daarnaast heeft de organisatie projecten en diensten aangepast aan de RIVM-maatregelen en is op alle fronten actief gebleven (Oldstars, De Derde Helft, Nationale Ouderdag, LHBTI-Ouderen, Welkom Online, Schrijfmaatje, Zilverlijn, en Samen Breien).

De kosten van de werkbegroting zijn enigszins hoger dan begroot door de verwerking van de NOW-subsidie.

BESTEED AAN INNOVATIE PROJECTEN	werkelijk 2020	begroot 2020	werkelijk 2019
	€	€	€
Besteed middels uitgaven aan derden	268.174	385.832	375.374
Kosten van de werkorganisatie	403.696	413.335	380.017
Totaal besteed aan de doelstelling	671.870	799.167	755.391

De deelname aan de Europese innovatie projecten werd in 2020 voortgezet. Het Ouderenfonds neemt per 31 december 2020 deel aan acht innovatie projecten. De uitgaven zijn in 2020 iets lager dan de begroting, omdat de uitvoering van enkele projecten gedeeltelijk is doorgeschoven naar 2021.

BESTEED AAN PLEITBEZORGING & COMMUNICATIE	werkelijk 2020	begroot 2020	werkelijk 2019
	€	€	€
Besteed d.m.v. uitgaven aan derden	294.055	357.600	307.277
Kosten van de werkorganisatie	292.868	253.476	176.234
Totaal besteed aan de doelstelling	586.923	611.076	483.511

Door de lockdown waren wij beperkt in de uitvoering van de activiteiten en onze aandacht is deels verschoven naar het blijven verbinden met de ouderen en aandacht te vragen voor de positie van de oudere tijdens deze, voor een ieder, ongekende pandemie.

OVERIGE LASTEN DOELSTELLING	werkelijk 2020	begroot 2020	werkelijk 2019
	€	€	€
Besteed d.m.v. uitgaven aan derden	167.505	275.000	147.651
Kosten van de werkorganisatie	0	0	0
Totaal overige lasten	167.505	275.000	147.651

In deze post zijn de kosten opgenomen t.b.v. de doelstelling die niet aan specifieke activiteiten zijn toegerekend. In de begroting 2020 is ten opzichte van 2019 een hoger bedrag opgenomen vanuit onzekerheid over de situatie. De werkelijke besteding betreft de (ongepande) afkoop van de langjarige verplichting aan Gouden Dagen om een deel van de inkomsten uit de VriendenLoterij af te staan.

LASTEN WERVING BATEN	werkelijk 2020	begroot 2020	werkelijk 2019
	€	€	€
Lasten derden t.b.v. werving baten	1.068.780	1.180.433	868.422
Kosten werkorganisatie voor werving baten	474.160	423.319	472.535
Totale lasten werving baten	1.542.940	1.603.752	1.340.957
 % werving baten (lasten werving baten / geworven baten)	 19,5%	 20,0%	 17,2%

In 2020 zijn we begonnen met het versterken van de donateursbase om ongeoormerkte inkomsten veilig te kunnen stellen cq te kunnen vergroten. Daarnaast is extra geïnvesteerd in de bekendheid van ons fonds voor potentiële nalaters en de zakelijke markt en partnerships.

De kosten verband houdende met de Vriendenloterij worden geactiveerd en vervolgens afgeschreven op basis van de verwachte economische levensduur van de betreffende loten.

FINANCIËLE BATEN EN LASTEN	werkelijk 2020	begroot 2020	werkelijk 2019
	€	€	€
Financiële baten			
Dividend, couponrente en interest banken	1.459		3.273
Gerealiseerde koersresultaten	23.660		26.787
Ongerealiseerde koersresultaten	0		37.113
Totaal financiële baten	25.119	-25.000	67.173
 Financiële lasten	 5.891	 7.500	 6.751
 Saldo financiële baten en lasten	 19.228	 -32.500	 60.422

Rendement op de effectenportefeuille: 3,3% 8,7%

De financiële lasten betreffen de kosten van de beleggingen.

LASTEN BEHEER EN ADMINISTRATIE	werkelijk 2020	begroot 2020	werkelijk 2019
	€	€	€
Kosten werkorganisatie beheer, beleid, bestuur en administratie	308.679	260.493	480.205
Totale lasten t.b.v. beheer en administratie	308.679	260.493	480.205

Beheer- en administratie percentage van de lasten 4,1% 3,4% 6,4%

De kosten van beheer en administratie in 2020 zijn ten opzichte van 2019 sterk verlaagd en komt uit op 4,1%. Het streefpercentage is intern gezet op een bandbreedte tussen de 4%-5%. Dit hebben wij kunnen realiseren door efficiënter te werken (door o.a. de invoering van ScanSys en Salesforce) waardoor er meer tijd besteed kon worden aan de ondersteuning van de organisatie.

TOELICHTING LASTENVERDELING	werkelijk 2020	begroot 2020	werkelijk 2019
	€	€	€
Lonen en salarissen	2.281.586		2.217.445
Sociale lasten en ziekengeldverzekering	351.270		361.318
Pensioenverzekeringen	209.544		186.510
Reis- en verblijfskosten	32.408		95.986
Overige personeelskosten	408.859		452.297
Totale personeelskosten	3.283.667	3.112.666	3.313.556
Huisvestingskosten	288.474	220.000	206.380
Kantoorkosten	227.092	220.000	236.073
Overige algemene kosten	106.385	100.000	99.728
Totale kosten werkorganisatie	3.905.618	3.652.666	3.855.737

Op 31 december 2020 waren 41,4 fte (2019: 41,3 fte) personeelsleden bij het Ouderenfonds werkzaam. Gemiddeld over het gehele jaar waren 41,8 Fte werkzaam.

De totale personeelskosten zijn hoger dan begroot door met name de inzet van ZZP capaciteit in de ICT en fondsenwerving. In beide gevallen is de samenwerking inmiddels beëindigd.

Voor alle medewerkers, inclusief de bestuurder, is de CAO Sociaal Werk, Welzijn & Maatschappelijke Dienstverlening van toepassing. Het is een bewuste keuze van het Ouderenfonds om ook de bestuurder onder de CAO te laten vallen. Er is geen argument of aanleiding om voor de bestuurder een afzonderlijke honorering toe te passen. De leden van de Raad van Toezicht zijn onbezoldigd.

Het Ouderenfonds kent voor haar bestuurder en medewerkers een pensioenregeling op basis van het middelloonstelsel. De pensioenregeling is ondergebracht bij de Stichting Pensioenfonds Zorg en Welzijn. Het Ouderenfonds heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in het geval van een tekort bij het bedrijfstakpensioenfonds, anders dan het voldoen van hogere toegestane premies. De pensioenlast in de staat van baten bestaat uit de verschuldigde premies over het lopende jaar. Aan personeel noch aan de bestuurder en Raad van Toezicht-leden zijn leningen, voorschotten of garanties verstrekt.

De Huisvestingskosten zijn in 2020 hoger uitgevallen dan in de begroting opgenomen. Dit is in zijn geheel veroorzaakt door de desinvestering van een deel van het kantoor vanwege de aanpassingen.

SPECIFICATIE SALARIS DIRECTEUR/ BESTUURDER		2020		2019	
		€	€	€	€
Naam	C.Gielbert				
Functie	directeur / bestuurder				
Dienstverband:	Onbepaald				
Aantal uren		36		36	
Parttime percentage		100		100	
Periode		01-01 t/m 31-12		01-01 t/m 31-12	
Brutosalaris		€ 101.704		€ 101.461	
Individueel Keuze Budget		€ 19.015		€ 18.970	
Jaarinkomen			€ 120.719		€ 120.431

Belaste vergoedingen	€ 8.534		€ 5.563	
Onbelaste vergoedingen	€ 2.591		€ 4.810	
Pensioenlast (wg deel)	€ 11.926		€ 10.960	
Sociale lasten (wg deel)	€ 9.729		€ 9.866	
Totale bezoldiging		€ 153.499		€ 151.630

De 'Regeling Beloning Directeuren van Goede Doelen' wordt door het Ouderenfonds nageleefd. De bezoldiging van de directeur/bestuurder is geheel conform het beloningsformat als bedoeld in de beloningsregeling, uitgaande van een BSD-score van 470 en blijft binnen het maximaal toegestane jaarinkomen.

Het individueel keuzebudget omvat alle vergoedingen/uitkeringen onderdeel van het jaarinkomen bovenop het brutosalaris.

De bestuurder heeft geen leaseauto, maar ontvangt een vergoeding voor autokosten en gemaakte reiskosten. De totale bezoldiging blijft ruim binnen de norm vanuit de regeling.

Toerekening van de kosten van de werkorganisatie	werkelijk 2020	begroot 2020	werkelijk 2019
	€	€	€
Projectsubsidies	51.207	30.773	30.715
Evenementen	350.565	351.367	394.070
Projecten en diensten	2.024.987	1.919.904	1.921.962
Innovatie projecten	403.696	413.335	380.017
Pleitbezorging en communicatie	292.868	253.476	176.234
Overige lasten doelstelling	0	0	0
Totaal besteed aan de doelstelling	3.123.323	2.968.855	2.902.998
Werving baten	474.160	423.319	472.535
Beheer en administratie	308.679	260.493	480.205
Totale verbijzonderde kosten werkorganisatie	3.906.162	3.652.667	3.855.738

TOELICHTING BESTEDING 2020

Specificatie en verdeling	Doelstelling						Werving baten	Beheer en Admini stratie	Financiële lasten	Totaal werkelijk 2020	Begroting 2020	Totaal werkelijk 2019
	Project-subsidies / Premie plan	Evene menten	Projecten en Diensten	Innovatie projecten	Pleit bezorging en Com-municatie	Overige lasten doelstelling						
Directe lasten												
Subsidies en bijdragen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		51.389
Aankopen en uitbesteed werk	50.096	312.298	1.502.592	268.174	294.055	167.505	1.068.780	0	5.891	3.669.391	4.098.034	3.651.998
Subtotaal directe lasten	50.096	312.298	1.502.592	268.174	294.055	167.505	1.068.780	0	5.891	3.669.391	4.098.034	3.703.387
Toerekeningen												
Personeelskosten	43.053	294.739	1.702.517	339.409	246.230	0	398.652	259.523	0	3.284.124	3.112.666	3.313.557
Huisvestingskosten	3.782	25.893	149.568	29.817	21.632	0	35.022	22.799	0	288.514	240.000	206.380
Kantoorkosten	2.977	20.384	117.743	23.473	17.029	0	27.570	17.948	0	227.124	200.000	236.073
Overige algemene kosten	1.395	9.549	55.159	10.996	7.977	0	12.916	8.408	0	106.400	100.000	99.728
Subtotaal toerekeningen	51.207	350.565	2.024.987	403.696	292.868	0	474.160	308.679	0	3.906.162	3.652.666	3.855.738
Totaal lasten	101.303	662.863	3.527.579	671.870	586.923	167.505	1.542.940	308.679	5.891	7.575.553	7.750.700	7.559.125

Ondertekening van de jaarrekening

Was getekend

Directeur-bestuurder

Corina Gielbert

Raad van Toezicht

Wouter Kolff (voorzitter)

Frank Erkens

Tinie Kardol

Marlies Sikken

Stichting Nationaal Ouderenfonds
Smallepad 30e
3811 MG AMERSFOORT

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: de directeur-bestuurder en Raad van Toezicht van Stichting Nationaal Ouderenfonds

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2020

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2020 van de Stichting Nationaal Ouderenfonds gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening voor het jaar geëindigd op 31 december 2020 een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van de Stichting Nationaal Ouderenfonds te Amersfoort, per 31 december 2020 en van het saldo van baten en lasten over de periode 1 januari 2020 tot en met 31 december 2020 in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 650 'Fondsenwervende organisaties'.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2020 met een balanstotaal van € 6.744.815;
2. de staat van baten en lasten voor het boekjaar eindigend op 31 december 2020 met een saldo van baten en lasten van € 364.279 (overschot); en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controle-standaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de Stichting Nationaal Ouderenfonds te Amersfoort, zoals vereist in de Verordening inzake de Onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening Gedrags- en Beroepsregels Accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat en alle informatie bevat die op grond van de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 650 'Fondsenwervende organisaties' vereist is. Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De directeur-bestuurder is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie in overeenstemming met RJ-Richtlijn 650 'Fondsenwervende organisaties'.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van de directeur-bestuurder voor de jaarrekening en de Raad van Toezicht voor de jaarrekening

De directeur-bestuurder is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 650 'Fondsenwervende organisaties'. In dit kader is de directeur-bestuurder verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die de directeur-bestuurder noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de directeur-bestuurder afwegen of de stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet de directeur-bestuurder de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de directeur-bestuurder het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. De directeur-bestuurder moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De Raad van Toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de stichting.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel. Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken. Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Een meer gedetailleerde beschrijving van onze verantwoordelijkheden is opgenomen in de bijlage bij onze controleverklaring.

Was getekend te Amersfoort, 29 april 2021.

WITH accountants B.V.

Drs. J. Snoei RA

Bijlage.

Bijlage bij onze controleverklaring over de jaarrekening 2020 van de Stichting Nationaal Ouderenfonds te Amersfoort

Wij hebben onze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de directeur-bestuurder en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door de directeur-bestuurder gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een stichting haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen;
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de directeur-bestuurder en de Raad van Toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.